

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
TERMS OF SUBSCRIPTIONS
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Three Months \$2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
Phone McKimley 6114, Estab. 1905

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION

ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 4, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO ILLINOIS, SEŠTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 4 D., 1919 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1914, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 234

Anglija Grumoja Blokuoti Pabaltijos Viešpatijas

Nenori, kad jos taikintusi su bolševikais

NUTARĖ TAIKINTIS PABALTIJOS VIEŠPATIJOS.

REVELIS, spal. 4.—Taikos tarybos prasidės tarpe Pabaltijos viešpatijų—Latvijos, Lietuvos ir Estonijos su Rusijos bolševikais. Tas galutinai nutarta tu trijų viešpatijų atstovų konferencijoje Dorpate. Provizorinės šiaurvakarinės Rusijos valdžios atstovai ne balsavo tame klausime.

Visos trys Pabaltijos viešpatijos veiks bendrai sulig bolševikų atstovų reikalavimo, neseniai paduoto Estonijos parlamentaristams.

(Nelengva suprasti, kas ten daroma. Pirmiau buvo pranešta, jog bolševikai nenorėję nei klausyti, kuomet jiems buvo pasakyta, kad taikos klausime Pabaltijos viešpatijos veiksiančios išvien. Dabargi sakoma, jog to viešpatijų bendro veikimo reikalavė patys bolševikai).

Pastarasis Pabaltijos viešpatijų žygis reiškia tą, jog jos formaliai pripažįsta Rusijos sovietą, kaip savistovią valstybę.

Latvija, Lietuva ir Estonija taikos taryboms vesti parinks savo komisijonierius, kurie susisus su bolševikų atstovais Dorpate. Konferencijai laikas dar nepaskirtas.

RUSAI PRADEJO OFENSIVĄ PRIES BOLŠEVIKUS.

Pabaltijos tautos turi konferenciją Dorpate.

Dorpatas, spal. 3.—Spalio 1 dieną rusų šiaurvakarinė armija pradėjo ofensivą prieš bolševikus. Atakos dar nenulaukusios tiesiog prieš Petrogradą, bet rusai sakosi, jog trūpu laiku pasukęsi tais keliais. Ofensivą pirmiausia pradėta prieš Pskovą, kurį neseniai bolševikai yra paėmę nuo rusų ir nuo estų. Gen. Yudenis yra Narvoje. Rusų ataką veda gen. Vodnianskis.

(Prie progos reikia pažymėti, jog "Draugo" telegramose iš Pabaltijos apie porą kartų buvo paminėta, kad Estonijoje veikia baltgudžiai, kad jie ten turi savo štabą laikiną valdžią, kad estai juos nori iš ten išvėsti. Tas netiesa. Kaip Revelyje taip visoj Estonijoje nėra baltgudžių. Baltgudžių vardas buvo minimas klaidingai vietoje baltų rusų, ty. ty. katrie karaliauja prieš raudonuosius (bolševikus). Reikia, kad Estonijoje veikia ne baltgudžiai, bet kolėkainiai. Estai juos nori išvėstyti iš savo šalies. Nes ten jų

būvimas Kolėkai duoda teisę posenovei savintis Estoniją, kaip neatskiriama Rusijos dalį. Dabar tie rusai (kolėkainiai) pradėjo ofensivą. Jei ofensivą pavyks, estai atsikratys jų).

Rusai pažanguoja.

Pirmąją ofensivos dieną po pietų buvo pranešta, jog rusai savo ofensivoje pažanguoja. Atakose pirmas vietas užima anglų tankos su amerikoniškais šarvuotais "trokais". Nuo bolševikų atimta keli sočiai. Paimta nelaisvinių ir kulkasvaizdžių.

Pranešama, kad Anglijos laivynas atplaukė į Estonijos pakraščius su tikslu gelbėti rusus.

Šiandien rusų kareiviai viskuomet gerai aprūpinti ir aprenkti. Anglai pristatė jiems aviančių. Devi jie ir amerikoniškas uniformas. Vyrai paklijoje dvasioje. Sako, jie pramūšėsi į Petrogradą.

Oficierai tvirtina, jog mušing laukuose nesutinkama didelių bolševikų skaitlių, kurie buvo pramotomi. Jie mano, jog bolševikai žymų skaitlių kariuomenės iš šito fronto pasiuntė prieš Deniką.

Taikos plenai su bolševikais.

Dorpatė turi konferenciją Pabaltijos viešpatijos. Dalyvauja atstovai: Lietuvos, Latvijos, Estonijos, Suomijos ir provizorinės šiaurinės Rusijos valdžios.

Konferencijai sušaukė Estoniją, kurios atstovai neseniai tarėsi su bolševikų atstovais šale Pskovo. Tuomet Estonijos atstovai (parlamentistai) bolševikams buvo pranešę, jog Pabaltijos viešpatijos atsakais taikinties su bolševikais pavieniai, bet visos bendrai.

Konferencijai čia veda Estonijos premjeras Strandmann.

Dorpatas—svarbi vieta.

Dorpatas visais žvilgsniais yra tinkamiausia vieta suvažiavusiems atstovams gerai apgalvoti, ar galima su bolševikais vesti tarybas, ar galima su jais taikinties ir jais pasitiktėti.

Dorpatas garsus skerdynėmis, kokias bolševikai yra atlikę čia pračio sausio mėnesiu. Bolševikai čia nužudė 250 žmonių, tame skaitliuje 80 moterų. Visus tuos žmones jie uždavė į bankų plienines kameras (vaults) ir paliko užtrokšti.

Atstovai pirm konferencijos aplankė ir apžiūrėjo tas bankų kameras.

Ar galima taika?

Konferencijoje dalyvauja ir anglų militarinė misija iš trijų oficerų. Vienas iš jų yra pulkininkas Tallens. Pastarasis apie konferencijos pasekmes tuojaus praneš savo vyriausybei ir talkininkams.

Vienas Revelyje viešų anglų oficerų pasakė, jog jis nežina, kokias instrukcijas turi ta anglų misija Dorpato konferencijoje. Bet, sako, jis gali pilnai užtikrinti štai ką:

Jei tik Pabaltijos viešpatijos nutars taikinties su bolševikais, Anglija tuojaus sustabdys siuntimą maisto ir prieš kiekvieną viešpatiją paskelbs blokadą.

ITALIJOS KARALIUS RATIFIKUOSIĄS SUTARTĮ.

Paryžius, spal. 4.—Gauta čia žinių, jog Italija taikos sutartį ratifikuosianti karaliaus dekretu, kuomet šalį pakile nesutikimai ir nerimavimai.

Sulig Italijos konstitucijos, karalius, sakoma, turis teisę taip pasielgti.

NEGALI SUDARYTI KABINETO.

Belgradas, Serbija, spal. 4.—Naujas Jugoslavijos premjeras, Stoyan Protic, tomsi dienomis mėgino suformuoti naują kabinetą. Bet mėginimas nepavyko.

BELGIJA NESUTINKA SU LUKSEMBURGIJA.

Bruselis, spal. 4.—Tarpe Belgijos ir Luksemburgijos pakilo nesutikimai. Belgija atšaukė savo pasiuntinį, Belgija nepatenkinta, kodėl Luksemburgija ekonominiams reikalais rėšasi su Prancūzija.

VON DER GOLTZ PUČIASI PRIES TALKININKUS. Uždraudžia anglams gyventi okupuotose vokiečių teritorijose.

Ryga, spal. 3.—Gen. von der Goltz, komendantas vokiečių kariuomenės Pabaltijoje, parėšė įžeidžiantį laišką generolui Burt, Britanijos militarinės misijos viršininkui. Be to, von der Goltz to savo laško turinį davė paskelbti vokiečiams laikraščiams, išleidžiamiems okupuotose vokiečių teritorijose.

Neseniai von der Goltz buvo rašęs generolui Burt, jog vokiečių vyriausybė nekontroliuoja vokiškos kariuomenės Kurlandijoje ir neturi su ja nieko bendra. Dar jis pažymėjo, jog po okupuotose teritorijose visos piktadarybės atlikinėja ginkluotose gaujos, už kurias negali atsakyti nei jis, nei vokiečių vyriausybė.

Tuomet gen. Burt pareikalavo von der Goltz, kad jis išvardintų vardus žmonių, ty. organizacijų ir gaujų, kurios atsakos klausyti vokiečių vyriausybės, autoriteto, arba kurios atlieka neautorizuotus darbus. Pabaigoje gen. Burt pasiminė, jog vokiečiams senai jau buvo laikas apsisukti Kurlandijoje, bet jie to ir ligiol nepadarė.

OMAHOS SUARESTUOTA 75 RIAUSININKAI.

Skaitlius policijos padidinamas.

Omaha, Nebr., spal. 4.—Užrašinė riaušės čia ligiol suareštuota 75 žmonės. Pats valstijos gubernatorius tyrinėja riaušių priežastį. Jam pagelbsti valstijos agentai.

Gen. Wood pranešė, jog miestas aprimo ir jis galis išvažiuoti.

Aną dieną kareiviai buvo suareštavę vieną juoduką. Jis buvo intariamas užpuolime vietos baltos moteriškės.

Militarinė valdžia tečiau negavo prirodymų jo prasizengimui ir paliausavo.

Paliuosuos policijos viršininką.

Sulig generolo Wood rekomendavimo, miesto taryba autorizavo paimti policijos tarnybon šimtą policmonių daugiau. Visą policiją stipriau apginkluoti. Policijai pavesti du kulkasvaizdžių, 30 riaušinių šautuvų, kelis automobilius ir visą eilę motorinių dviračių.

Piliečių komiteto susirinkime nutarta pareikalauti policijos viršininko pasitraukimo iš užimamos vietos. Gi policijos superintendantas turis but perkeltas kitą departamentą.

Pati gi miesto policija bus padėta ant pusmilitarinio pastovio. Ir bus lavinama specialio inspektoriaus priežiūroje.

BERLYNE ŠAUDOMI ŽMONES.

Berlynas, spal. 3.—15,000 darbininkų demonstracijos metu Mueller gatvėje diskusuoja šaudė į minias. Vienas žmogus nušautas ir 10 sužeista.

Aštriai atsakė.

Von der Goltz į tą laišką generolui Burt labai piktai ir įžeidžiančiai atsakė. Jis pažymėjo, jog atsakąs diskutuoti su generolu Burt Kurlandijos apleidimo klausime.

Gi kas patyti išvardinimo vardų, tai tas reikalavimas kaip jį, taip patį vokiečių vyriausybę labai įžeidžias.

Von der Goltz laišką gale pažymėjo, jog jis pertraukias visokius ryšius su generolu Burt misija ir neeisias nei viename anai gyventi jo okupuotose teritorijose.

Tirpsta jo pozicija.

Tuo laišką von der Goltz įžeidžia ne vien Angliją, bet visus talkininkus. Nes gen. Burt militarinė misija čia reprezentuoja visus talkininkus.

Reikia pažymėti, kad von der Goltz pozicija Pabaltijoje tirpsta kaip sniego kalva. Pirmesniai savo laiške, kurs ne paskelbtas viešai, jis buvo prasiutęs, jog vokiečių kariuomenė Pabaltijoje yra daugiau niekas, kaip tik paprasti viduramžiniai grobikai.

Čia gauta žinių, kad vokiečių vyriausybė sustabdžius šitai savo kariuomenę siuntinį maistą ir pinigų. Ir jei tas teisybė, j savaitę laiko vokiečiai Pabaltijoje susilauks krizio.

FITZPATRICK PAVADINA GARY AUTOKRATU.

Jis sako, streikas seka kuogeriausiai.

Washington, spal. 4.—Užvakar prieš senato komitetą streiko reikale plieno industrijose išnaujo liudijo Fitzpatrick, streiko komiteto pirmininkas.

Fitzpatrick pajaukė plieno korporacijos pirmininką, kuris prieš senato komitetą daugiausia kalbėjo unijizavimo dirbtuvų klausime. Streiko komiteto pirmininkas pažymėjo, kad organizuotą darbą nestato tokio reikalavimo.

Gary sako, jog nesama reikalo stoti arbitracijon su streikininkais. Yra aišku, kad taip gali sakyti tik autokratas ir tironas.

Gary tvirtina, kad su darbininkais gražiai apsieinama, jie esą gerai apmokami, dirbą jie kuogeriausiose sąlygose. Fitzpatrick tad pataria Gary pasivadinti savo žmogą ir pereiti per plieno korporacijos darbininkų luos, kuriose tie gyvena. Tuomet jis asmeniškai įsitikins apie jų gyvenimo sąlygas. Tenai jam jo akys atsidarys.

Gi šandien Gary apie darbininkų buvį ir stovį pasemia žinių tik nuo manadžerų, formamų ir kitokių dirbtuvų viršininkų, kurie patys skriaudžia ir spaudžia darbininkus.

Tokie žmonės visuomet jam pasako, jog dirbtuvose didžiausios darbininkų nenori streiko, arba darbininkai visai nestreikuoja.

Tuo tarpu šandien streikas, sakė Fitzpatrick, yra kuogeriausias stovyj ir pasekmingai vedamas. Vis daugiau plieno dirbtuvų uždaroja ir nuolat didėja streikininkų skaitlius.

ANGLIJOS PREMJEERAS APIE STREIKĄ.

Su krutanciais paveikslais aiškinais vyriausybė.

Londonas, spal. 4.—Kolkas konferencijos vyriausybės atstovų su streikininkų valdais neduoda pagidaujamų vaisių. Geležinkeliečiai streikuoja.

Vyriausybė nori, kad streikas tuojaus būtų atšauktas ir tik tuomet bus galima pradėti tarybą su darbininkais. Streikininkai sako, kad tarybas reikia vesti nepertraukiant streiko.

Premjeras Lloyd George nusprendė vyriausybės poziciją ir pasiteisinimus rodyti visuose krutanciu paveikslų teatruose. Susirinkusiems i teatrus žmonėms ant palų bus rodoma štai kas:

"Vyriausybė nekojoja prieš amatų unijas, kurios yra pripažintas faktorius industrijiniam šalies gyvenime. Vyriausybė kovoja prieš ekstremistų, kurie atakuoja visuomenės gyvenimą ir tukstančius nekaltų žmonių stumia vargan."

Atrodo, kad geležinkeliečiai turės pasiduoti vyriausybės norui. Paliuos streikuoti ir tik paskui stos į tarybas.

Prez. Wilsonas kiek sveikesnis

Sutrukdyta belgų karaliaus kelionė

PREZIDENTUI, SAKOMA, LYG PAGEREJO.

Washingtonan suvažiavo prezidento ramiskiai.

Washington, spal. 4.—Vakare vakare personalis Prezidento Wilsono gydytojas Grayson paskelbė, jog prezidento sveikumo stovis toks pat, su truputiu pagerėjimo.

Vakare buvo pasklydusių neteisingų žinių, kurias sensacijiniai laikraščiai tuojaus paskelbė. Visoj šalį sukelta nepaprastas sujudimas. Tik kiek paskiau žmonės nuramino, kuomet tie patys laikraščiai kiek vėliau padėjo oficialius pranešimus.

Visgi yra pavojaus.

Neurologistas iš Philadelphia, Dr. Derenn, kuris aplankė sergantį prezidentą, sako, jog prezidentas pavojingai serga. Serga jis nuo persidirbimo. Liga jo tečiaus nepaguldys, nes yra stiprus išprigimimo. Jam būtina reikalingas ilgokas ramus atsilis.

BELGŲ KARALIUS NORI JO APLANKYTI SERGANTĮ PREZIDENTĄ.

Bet jam neleista tas padaryti.

New York, spal. 4.—Čia viešį belgų karalius buvo sumano, kuriuo sugriauta State Public Utilities komisijos parydymas, leidžiantis gatvekarų kompanijai imti nuo žmonių po 7 centus.

Tečiau prezidento personalis gydytojas Grayson karaliui telegrama pranešė, jog karaliaus sumanymas neįspildytinas. Nes prezidentas negali priimti jokių lankytojų.

DIENTOS METU APIPLĖŠĖ BANKĄ.

Kansas City, Kans., spal. 4.—Vakare ryte tuojaus po atidarymo bankos Union Ave. Bank of Commerce bustan inėjo penki plėšikai. Jie suvarė plieninį kamaron bankos prezidentą Bowdin, keturis darbininkus ir du depozitorius ir pabėgo su \$5,000.

Washington atvažiavo sergancio prezidento dukters su savo vyrais ir broliis.

Bergų kardinolas prisituntė prezidento vardu telegramą: "Priimk mano simpatiją. Meldžiuosi už tamtos greitą pasveikimą."

Serganti prezidentą aplankė augščiausio teismo pirmininkas teisėjas White ir daugelis kitų žymių šios šalies žmonių.

Sutrukdyta karaliaus kelionė.

Belgų karalius su savo žmona ir sumoni šandien vieši New Yorke. Gal šandien vakare jis iškelsias Bostonan.

Vakare jis čia oficialiai buvo priimtas. Iškilmybėse dalyvavo gubernatorius ir New Yorko majoras.

Del prezidento ligos karalius vakar atsisakė eiti teatran.

Karaliaus kelionė sutrukdyta. Dabar visa lankymosi po šalį programa turės but atmainyta. Nežinia kuomet jis galės atkelianti čionai.

Sakoma, karalius iš Bostono keliausias į Buffalo, gi iš ten į Kaliforniją.

7 CENTAI DAR TOLIAUS PASILIEKA.

Vazinejimas gatvekariais Chicagoje neatpigintas, nežinrint teisėjo Smith nusprendimo, kuriuo sugriauta State Public Utilities komisijos parydymas, leidžiantis gatvekarų kompanijai imti nuo žmonių po 7 centus.

Kompanija padavė apeliaciją augščiausian valstijos teismam. Teisėjas Smith sutiko su apeliacija ir paliko tolesniai 7 centus, kol netars savo žodžio augščiausias teismas.

Dabar miesto advokatai, sako, darbuojasi, kad augščiausias teismas kuoveikias išrištų tą klausimą.

ORAS

SPALIŲ 4, 1919 M.

Chicago. — Vėsiu ir nepastovus oras šandien; gali but lietaus; rytoj lietus ir daug šalčiau.

DIDELIS BALIUS

Rengiamas

Draugystės Švento Jono Krikštų.

Ned., Spalio-Oct. 5, 1919 m.

MILDOS SVETAINEJE

3142 S. Halsted Street

Predžia 5 val. po pietų

Muzika Alexo Bodinas

TIKETAS 25c

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS**"DRAUGAS"**

Elas kasdien / Sekyras nedėdienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmetiui \$3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Laiškas skaitosi nuo užrašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir seną adresą. Pirmą geriausią siųsti išperkant krasoje ar ekspres "Money Order" arba įdėdant pinigų į registruotą laiską.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKimly 6114

Vienybė Liežuvninkų.

Reseiniuose išėina laikraštis "Žemaitija". Rugpjūčio 7 dieną jis skaudžiai užspūla ant Amerikos "klerikalų". Pasigriebęs gražų vardą popergalis tvirtina, kad "klerikalai" jau nun agituoja, kad mūsų dabartinę laikinąją valdžią reikia prašalinti.

Aklas žmogus nemato to kas yra. Lietuvių kalba neturi žodžio kaip pavadyti matantį tą, ko nėra.

Reseinių šlamštukas sakosi tyrinėjęs, ar p. Karosas neatvažiuos Kaunan nuversti laikinąją valdžią. Tyrinėjamai pasibaigė sėkėm, jog p. Karosas buvęs purvino, "šakės" korespondentu, paskui "Darbininko" bendradarbiu, ant galo "kas žin kokios prekybės" bendrovės" įgaliotiniu. Amerikos žinovai, girdi, nieko negalėję pasakyti Reseinių liežuvninkui, ko Karosas buvęs Kaune.

Mums įskaudino bolševikai, mums kenkia lenkai. Dar labiau kenkia tėvynei tie visi, kurie neduoda lietuviams sugyventi su lietuviais. Reseinių sklypas pjudo Amerikos lietuvių katalikus su kitokių pažiūrų žmonėmis. Jų kitokio tikslo negali turėti tas melas, kurį ant p. Karoso paleido mirtas laikraštis.

Jis įkvėpimo gavo iš spaudinio, išėinančio Amerikoje ir vadinamo "Sandara." Toji "Sandara" parašė, kad Amerikoje Česnulis išitarė, jog prezidentas Smetona yra liberalas. Mums teko girdėti iš paties p. Česnulo, kad jis Lietuvos prezidentą liberalu nevadina, o tik pasakė, kad būtų klaida priskirti p. A. Smetoną prie Lietuvių Krikščionių Demokratų.

Iš to išitarimo viena liežuvninkė padarė, kad p. Smetona yra liberalas, kita pridėjo, kad klerikalai liberalų nepažįsta, trečia nepaustūbė išvedė, jog klerikalai žada nuversti Lietuvos prezidentą ir visą valdžią, ketvirta, Magdė ar Nemagdė, Reseiniuose suprato, jog ir Karosas nuvažiuos Kaunan su tikslu Smetoną nuversti. Matant tą visą galima pasigėrėti, kokia puiki

vienybė liežuvninkų susidarė. Tegu skaitytojai pasidžiaugia Reseinių kumetės sąžiningumu. Ji žinojo, kad p. Smetona užkvieta p. Karosą pietų valgyti drauge. Jų buvo puiki proga pasakyti, kad Karosas įbėrė nuodų prezidentui į valgį, bet naujoji Reseinių Magdė to nepasakė. Vajė, kaip ji moka valdyti liežuvį!

Vieni lietuviai tarnauja tėvynei aukomis, kiti turbūt mintį susilauksią naudos iš melavimo ant lietuvių. Prie jų priklauso Chicago "Lietuva," kuri išrado, buk p. Kaupas išvažiuos perorganizuoti Lietuvos valdžią, "Sandara," kuri paleido burbulą prieš Česnulį ir "Žemaitija, kuri sušė Karoso pavojingumą.

Vargšė ta Lietuvos laikraštija!

Erzbergerio Laiškas.

Pavasario viduryje kaikurie angliški dienraščiai New York'e padavė slapta laiską, kurį nežinia kam rašęs žymus Vokietijos asmuo Mathijas Erzberger. Tame laiske buvo pasakyta, buk Lietuva ir Ukraina yra Vokietijos padarai pagaminti su tikslu susilpninti Lenkiją. Prancūzų talkininkė.

Laiškas tapo pagarsintu, tada, kada Tautos Fondas pasiryžo aukoti žymią sumą pinigų išgarsinti Lietuvos vardui. Kišosi mintis, kad lenkai pramane visą tą laiską su tikslu ardyti lietuvių ir ukrainų pastangas. Taip, turbūt, mintį ir didieji Chicago dienraščiai, nes jie nedavė vietos sakomam Erzbergerio laiškui.

Chicago dienraščiai dar ir dabar, turbūt, laikosi tos pačios nuomonės, bet Lietuvos priešai nenusimena. Jie randa vietos mažiau įtekminguose rytų dienraščiuose. Taip "The Philadelphia Inquirer" 18 rugšio vėl apgarsino Erzbergerio laiską. Šiuo žygiu jau tapo pridėta, kad laiškas siųstas bankieriams, mokslininkams, pramoninkams ir raštininkams. Šiuo tarpu laiškas išėina keleriopei ilgesnis negu buvo pavasaryje.

Dabartinis laiškas susideda iš 20 numeruotų paragrafų. Visi paragrafai trumpi, tiksliai septynioliktasis yra nesavai ilgas. Jame jau nėra tokio aiškumo, minties ir tokio stambumo su glaustų faktų, kaip kituose to rašto paragrafuose. Septynioliktasis paragrafas tarp kitko kalba: "Visokios rūšies spaudos įvairiomis kalbomis apie Ukrainą ir Lietuvos klausimą mes paskleisime neutralėse ir mūsų priešų žemėse. Kaikuriuose talkininkų šaltose, žinoma, labiausiai Amerikoje šaltiniai sudarė viešąją opinią, skleidžiamą žiniomis apie Lietuvos ir Ukrainos klausimą. Didelis mūsų pastangų pasekmė, mūsų pastangų pasekmė, mūsų vilties pasiekti savo tikslą." Toliau jau kalba apie vokiečių viešpatijos filosofus, pereina prie lenkų, apie kurių politiką taip kalba, kad negali suprasti ar giria juos ar peikia, pabrėžia jų politikos senumą ir baigia: "Visai kitaip yra su mūsų naujais draugais Lietuviais ir ypatingai ukrainais".

Žmogui papratusiam tyrinti žmonių raštus ir atskirti tikrus nuo melagingų gana lengva susekti, kad Erzbergeris tikrai rašė vokiečiams slapta aplinkraštį. Bet, kad tą aplinkraštį Amerikoje apgarsino nežinomi asmenys su savo pridedais. Tų pridedų daugiausiai yra septynioliktasis Erzbergerio raštas.

Lietuvos Mokintojų Suvažiavimas Kaune.

Kaune 18 ir 19 rugpjūčio mokintojų suvažiavimas. Susirinko 160 mokintojų. Kaunietis "Lietuva" apie tą susirinkimą tarp kitko rašo: "Daugiausiai ginčijosi apie tikybos mokymą pradedamose mokyklose. Iš pranešimų paaiškėjo, kad kaip kur mokytojai esti verčiami dėstyti mokiniams tikybą. Susirinkimas norėdams, kad prie kuriamosios sąjungos galėtų prisidėti visokių įsitikinimų žmonės, klausimą nutarė taip: mokytojai neturi būti verčiami dėstyti mokiniams tikybą, vadinasi kas nori gali dėstyti, kas nemori gali nedėstyti. Bet pridūrė, kad mokytojai, apsiėmę dėstyti tikybą, negali imti už tat užmokėsinio." Lai kraštis priduria nuo savęs: "Čia susirinkimas bus padaręs klaidą: šis pridurkas galės trukdyti mokytojams sueti bendrą sąjungą."

Ir mes pritariame, kad čia yra klaida ir da-gi ne viena.

Mokintojas mokykla.

Sąjungos nutarimas daugiausia domos kreipia į mokintojus negu į mokyklas. "Vadinasi kas nori gali dėstyti (vieną mokinamąjį, dalyką), kas nemori gali nedėstyti." O kur yra mokykla, vaikai ir jų reikalai? I tatau nežinoma visai.

Suprantama, kad profesionali mokintojų organizacija mintija, jog mokykla yra mokintojų. Bet tauta visgi turi žiūrėti, kad mokytojas turėtų būti mokykla. Susižaviavime 160 mokintojų neatidaro vieno, kuris būtų priminęs vietinį tikrąjį santikį tarp mokyklos ir mokintojo.

Mokyklų pakraipa.

Lietuvoje, beabejones, bus įvairių pradinių mokyklų: vienos su katalikų tikėjimu, kitos su liuterių tikėjimu, trečios su reformų tikėjimu, ketvirtos su žydų tikėjimu, penktos su pravoslavų tikėjimu, šeštos visai be tikėjimo. Esant nevienokiems žmonėms Lietuvoje, nei mokyklos negali būti visos vienokios.

Mokyklos turi būti tokios pakraipos, kokios yra žmonės gyvenantieji aplinkui jas: prūsai protestantai, žemaičiai katalikai, miestuose žydai ir t. t. Jeigu mokyklos pakraipa priklausytų nuo mokintojo, tai išeitų, kad mokykla yra mokintojui, o ne jis jai.

Kiekviena apietinkė įsikuria tiek ir tokių mokyklų, kiek ir kokių reikia tos apietinkės žmonėms. Tada mokyklos pakraipa priklausys nuo žmonių. Taip ir turi būti demokratiniame tautoje. Nustatius mokyklos pakraipą, reikia parinkti jai mokintojų. Tada, suprantama, tame posme, jis delto taip prailgojo.

Visa ką mes čia išrašėme iš septynioliktosios posmo nėra Erzbergerio raštas. Ne jo raštas yra mintys apie vokiečių viešpatijos filosofus, nes tos mintys nesutinka su Erzbergerio pažvalgomis, išreikštomis kitais atvejais.

Tai-gi mums lietuviams nėra ko nusigąsti. Ne Erzbergeris mūsų tautą pavadino Vokietijos padaru ir jos tikslams pagaminta valstija. Tą melą paskelbė mūsų priešas kaunietis, įbrukdamas savo žodžius Erzbergerio rašta.

katalikiškose mokyklose mokintojai bus katalikai, žydiškose žydai ir t. t. Tą tvarką įvedus ir pripažinus nėra progos skriausti vieniems kitus, nei susipykti tarp savęs. Tos tvarkos neįvedus, bus amžini nesutikimai ir tauta eis silpnyn.

Sąžinės laisvė.

Neteisingas ir kenksmingas daiktas yra verstis netikintį mokintoją, kad jis dėstyty tikėjimą vaikams. Paikta būtų norėti, kad jis išmokyty juos tą tikėjimą mylėti. Tai-gi delto nei vienas netikintys mokintojas neturi būti verčiamas mokintojauti tikintųjų mokykloje.

Jei jis tikėjimo netenka nemokytodamas, tai niekas neturi jo bausiti užtat. Jis tik atsisako nuo savo vietos tikintųjų mokykloje. Jo tarnavimas joje nepažūva iš jo nuopelnų užrašo. Jei jis katalikiškose mokykloje išbuvo penkerius metus, o paskui pereina į netikintį, tai joje jis turi teises šeštamečio mokintojo, o ne pirmamečio. Tokiu būdu lengva apsaugoti ir mokintojų sąžinės laisvę ir mokyklų reikalus ir gyventojų branginamus įsitikinimus.

Amerikoje dažnai pasitaiko keturių-penkių mokyklų šalia viena kitos. Viena, sakysim, yra "viešoji mokykla", be tikėjimo su viena anglų kalba. Šalies mokyklos yra kita mokykla su lietuvių kalba ir su katalikų tikėjimu, trečia su lenkų ar slovakių kalba, penkta ar šešta su vokiečių kalba ir protestantų tikėjimu ir t. t. Jeigu lietuvių tauta pasidaryty taip mišri tikėjimo žvilgsniu, kaip mišri yra Amerikoje kalbomis, tai reikėtų įstatais susitvarkinti taip kaip gyvenimas tvarkosi Amerikoje be įstatų.

Užmokestis už tikėjimo pamokas.

Kitas dalykas Kauno mokintojų suvažiavime yra užmokesčio klausimas. Susižaviavusieji sutarė, kad už tikėjimo išguldymą mokintojas negali imti algos. Iš tokio sutarimo gali kilti daug ginčų, nes jis dvejai galima suprasti.

Pirmas supratimas yra toks, kad asmuo, apsiėmęs mokyklą vesti už paskirtą algą, negali reikalauti pridedko už mokymą tikėjimo. Tokiu būdu tikėjimas priskaitomas prie mokytojo dalykų, sudarantį vieną bendrą mokintojo priedermę.

Ne kas nori gali tikėjimo mokinti.

Be to patį kaunietis, mokintojų suvažiavimo sutarimą galima yra suprasti ir atbulai, būtent, kad mokykla įsileidžia kiekvieną norintį mokinti tikėjimo, bet jam užtat neduoda algos, vistic ar jis yra tos pačios mokyklos mokintojas ar asmuo iš šalies.

Šitai suprantas tas sutarimas pridirbs tiek sumišimo vietoje Lietuvoje, kad mokyklos vis visokių ginčų vieta, o mokslo išnyks jose. Veikiausiai susidarys tikėjimo ir netikėjimo draugijos, kurios samdys važinėjančius ar vaikščiojančius "tikėjimo" mokintojus. Mokykla juos visus prieis prie vaikų, o tėvai atims vaikus iš mokyklų.

(Pabaiga ant 3 pusl.)

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAL.**Katalikai ir socialistai.**

Klausimas 1. Ar gali rasti iš socialistų teisingų ir gerų žmonių? A. G-kas.

Atsakymas. Taip. Tokie ilgainiu atsitema nuo socialistų ir prisideda prie krikščionių.

Klausimas 2. Ar gali iš katalikų rasti neteisingų ir negerų žmonių? A. G-kas.

Atsakymas. Taip. Tokie ilgainiu atsitema nuo katalikų, nes negeriams ir neteisingiems yra neįauku tarp gerų ir teisingų.

Dievo Apveizda.

Klausimas 3. Ar Dievas leidamas žmogui į šį pasaulį nusprendžia gyvenimo ateitį? Ar viskas iš augšto nustatyta? Ar Dievas apdovanoja žmogų laimėmis ir nelaimėmis? A. G-kas.

Atsakymas. Jau kelis buvę rašyta apie tai "Drauge". Šiuom žygiu atsakysiu trumpai. Dievas, leidamas žmogų gyventi ant žemės, duoda jam gyvybę ir tą kas gyvybei reikia: orą, maistą, vandenį. Prie to Dievas prideda žmogui laisvę ir naudingų pamokinių, kaip laimę įgyti. Jei žmogus pamokinimais naudojasi, tai jis galutinai tampa laimingas, jei nepasinaudoja jais, galų gale pasidaro pats sau amžiną nelaimę. Dievas žmogui skirė vieną tą kas gera. Bet žmogus turi laisvę ir gali nepasinaudoiti gerumu, tada jau savaimi pasidaro blogumas. Dievas žino iš anksto kas bus, bet neverčia žmogų daryti taip, kad Dievo žinojimas išsipildytų.

Klausimas 4. Ar Dievas padaro žmogų turtingu ir neturtingu?

Atsakymas. Žmogus pats pasidaro turtingu, kuomet daug uždirba, o mažai praleidžia. Jis pasidaro neturtingu, kuomet daug praleidžia o mažai uždirba.

Darbininkai ir Kapitalistai.

Klausimas 5. Ar gali būti turtingas kapitalistas teisingas ir gerasis už skurdžių darbininką, neturtelį žmogų?

Atsakymas. Gerumas ir blogumas nėra suaugęs ir kruvą su turtu arba neturtu. Ir šventasis Jonas Apaštala ir Judas išdavėjas buvo rankpelniai, vienas geras, kitas nedoras. Ir Liudvikas Devintasis ir Liudvikas Vienuoliktasis buvo didžurčiai Prancūzijos karaliai. Pirmas buvo šventas, antras kraugerys.

Yra dorybių visuose žmonuose; yra niekšų visuose žmonuose. Tame pačiame darbininku lūme vieni pasidėvina, kiti išnaudoja, vieni girtauja, kiti streikauja žais cina.

Kun. P. Bučys.

LENKAI KARTU SU RUSŲ JUODASIMČIAIS.

VII. 17, 1919 "Norodni Politika" Prago išsirašo iš "Przeglad Wieceorny," kad Lenkų Taikos delegacijos pirmininkas Romanas Dmowski sako apie didelės Rusijos atstatymą, kuri Lenkijai mažiau pavojinga, negu nepriklausomoji Ukraina, "Jaunakas Sinas" praneša, kad Vilniuje, Varšavoje, Lodzėj, Baltostogėje ir Lietuvių Brastose kunigaikštis Garamav renka savanorių į Yudenio ir Lyveno armiją siųsti per Liepoją.

"Laisvė," Kaunas.

\$29.50 Grindine Dykai

Ant apribuoto laiko ir tikrai su kiekvieną pirkiniu.

Federal Electric Washer

Lampa yra viena iš gražiausių — verta daugiau negu mes už ją reikalaujame. Mes pristatysime Jums abidvi Federal ir lampa Jūsų namus tik su

\$5 LNAIOŠK

Likusius lengvais išmokėjimais kas mėnuo su Elektros bilu.

Atėkite ir pamatykite.

All Telephone—Rundel 1280

Commonwealth Edison

ELECTRIC SHOPS

ELECTRIC SHOW PRASIDĖS SPALIO 11-25 COLISEUM

Do You Love Her?

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Paveldijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

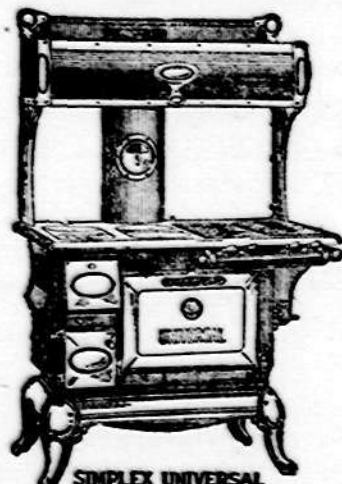
SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoją

Norintius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank

141 Washington Street, New York, N. Y.

Taupykite Piningus:

Perkant visus savo RAKANDUS, PEČIUS, KARPETUS, PIANUS, VICTOROLAS, SIU VAMAS MASINAS ir t. t. pas

P. KVORKA & SONS

1551 — 53 W. Chicago Ave.

artį Ashland Ave.

Cash ar ant išmokėsimų.

Telefonas Monroe 2500

Krautuve atdara Serodomis ir Peningomis iki 6 val. vakare. Kitais vakarais iki 10 vakare.

P. K. BRUCHAS

Viena iš Didžiausių Lietuviškų Jubilėriškų Krautuvių.

Mūsų krautuve yra pripildyta naujausios mados tavorų, laikrodžių, žiedų, branzletų, koto-nikų ir visokių, kitokių dalykų.

Mūsų budas yra užgančijimas lygiai del visu. Visas tavoras yra gvarantuojamas ir kuo geriausias pataravimas visiems.

P. K. BRUCHAS

3321 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Malioriai ir Dekoratoriai

Ilgų metų patyrimas savo amate leidžia mums atlikti pirmos rūšies darba pigiausiomis kainomis. Atsišaukite pas

P. Cibulskis ir J. A. Poška

2343 W. 23 Place

Telefonas Canal 2446

Biznieriai garsinkites "Drauge".

LIETUVOS MOKINTOJŲ SUAŽIAIVIMAS KAUNE.

(Pabaiga nuo 2 pusl.).

Idant mūsų mokyklose neįgyventų beprotiško bandymų liga, reikia kiekvienai apeliuoti ar gyventojų grupei palikti teisę nutiesti savo mokyklos pakraipą ir prie tos pritaikinti tikėjimo pamokas.

Katalikams tokias teises kaip žydams.

Pradžią jau padaryta. Lietuvių Delegacija jau pažadėjo žydams, kad jų mokyklose bus jų tikėjimas ir jų kalba, ir kad Lietuvos valdžia privers asmenis pildyti kelio nutarimus. Jei kelias padarys nutarimą apie žydų mokyklą, tai mūsų ekzekutyvė valdžia turės įvykdyti, kad tas nutarimas būtų išpildytas.

Kaip žydų tautinė ir tikėjiminė vienata yra kehillas, taip katalikų yra parapija. Tai-gi parapijoms reikia palikti teisę spręsti apie jų mokyklas ir apie tikėjimo išmokyimą jose. Žmonės nepriklausantieji prie parapijų lengvai gali sudaryti savo vienatę, kuri įsikurs sau mokyklą ir nutars, kad toje nebūtų tikėjimo. Reikia tik to, kad lietuviai Lietuvoje turėtų tiek pat teisių, kaip žydai mūsų žemėje.

Mokintojų Sąjunga.

Kauniškis mokintojų suvažiavimas tveria mokintojų sąjungą, kuri žada apimti mokintojus visokių įsitikinimų. Gaila, kad vietiniai laikraščiai nepraneša mums nieko daugiau apie tą sąjungą.

Sąjungos gali būti labai įvairios. Tankiausiai pasitaiko trys jų išvaizdos: a) sąjunga mokslo tikslais, b) savitarpinės medžiaginės pašalpos sąjunga ir c) sąjunga luominėms reikalams apginti nuo išnaudojimo.

Mokslo tikslams sąjunga.

Urmuojų žvilgsniu žiūrint sąjungą suvienija mokintojus, kad jie lengvai galėtų tapti geresniais mokintojais. Tuo tikslu sąjunga leidžia pedagogišką laikraštį, daro metinius suvažiavimus, jos nariai dalinasi vieni su kitais savo patirtimais, įsitaisto bendrą knygyną, iš kurio lengvai galima pasiskolinti įvairių ir brangių knygų. Nėra abejonės, kad šios rūšies sąjunga mokintojams būtų labai naudinga.

Savitarpinės pašalpos sąjunga.

Reikalinga yra ir antros rūšies sąjunga, bent tokia, kuri, imdama kas mėnesį įmokę, suteiktų pašalpą ligoje, aprūpintų našlę ir vaikelius mokintojų mirus. Jei Lietuvoje įsigyventų viešpatijinių mokyklų sistema, tai tokia savitarpinės pašalpos sąjunga būtų mokintojams beveik nereikalinga, nes viešpatijai turėtų aprūpinti medžiaginių mokintojų ir jų šeimynų buvį. Įsigyventus privatinių mokyklų sistemai, tokia sąjunga būtų neišvengiamai reikalinga.

Sąjunga luomo tikslams.

Trečios rūšies sąjunga labai panaši į darbininkų sąjungas. Joje mokintojai save skaito atskira luoma, dirbančiu už algą svetimiems žmonėms, kaip kad darbininkai dirbtuvėse. Kadangi darbininkus galima išnaudoti dirbtuvių savininkai, tai ir mokintojai sudaro sąjungą su tikslu apsiginti nuo samdančių juos išnaudojimo.

Lietuva bus demokratinė

JAU GRIZO PREZIDENTAS IS KELIONES.

Svarbiausias tikslas prezidento Woodrow Wilsono vizito į Paryžių buvo įvykinti keturioliką Lygos tvarkymosi punktų. Prez. Wilsonas, kaip demokratiškos pasaulio valdžios šalininkas, išmintingai bei sąžiningai sutvarkė tuos keturioliką pamatinių posmų. Įvykdžius tuos posmus, tautų lygybė bei karių išstengimas būtų buvęs užtikrintas.

Pavergtos mažosios tautos pradžioje iš tokio sumanymo. Prez. Wilsono asmenyje jos matė savo išgelbėtoją, savo geradari. Reikėjo tik priimti prez. Wilsono keturioliką punktų, sulgy jais sutvarkyti buvusias Tautų Lygos konstituciją ir laimėti pasauliui jau būtų užtikrinta. Nors ir nadingiausi sumanymai nevisuomet sekasi įvykinti.

Tas lygiai įvyko ir su prezidentu 14 punktu. Jie tapo kitų Aliantų atmetimi. Kas kito sudaryta ir didžiulia balsų priimta. Tokiu būdu ir prezidentui, sulgy parlamentinės teisės, prisiejo pagaminimą sutartį priimti bei savo parą pridėti. Sulgy Sąjūnytu Valtijų teisės joks prezidento sutarties priėmimas neturi vertės, jei ne bus senato užtvirtintas. Tada prezidentas reikalavo, kad senatas užtvirtintų jau priimtą sutartį, podraug ir Tautų Lygos konstituciją, kurią savotiškai Aliantai sutvarkė.

Senatas, perkrautėdamas sutartį, rado daug vietų reikalingų pataisymų; net patėmijo nekurius butinai reikalingas papildymus. Be pataisymų bei be papildymų jokių būdu nesutiko priimti nei Tautų Lygos, nei sutartį.

Senatas atstovauja Sąjūnytu Valtijų žmones. Senatui tai nesutinkant pasirašyti, prezidentas sumanė kreiptis į žmones.

Kreipėsi prezidentas prakalbomis į žmones. Panašiai būdu kreipėsi ir Senatoriai.

Dabar prezidentas ar tai dėl ligos ar tai dėl kitos priežasties savo kelionę po valstijas jau pirm laikui užbaigė. Čia galima spėti, kad jo kelionė nepasisekė, taip kaip kad jis manė ją pradėdamas.

Visas pasaulis su nekantrumu laukia kokios bus galutinės pasekmės Taikos bei Tautų Lygos reikale.

Temijantis.

LENKAI ENGIA GUDUS.

Neapsakomi dalykai Gardine! Lenkai su gudų žmonėmis elgiai baisiai žiauriai. Vietinės valdžios žemesnieji organai ir žandarai niekieno nedraudžiami ir be jokios priežasties suminėja nelenkus gyventojus, kuriuos įtaria ir įdūda valdžios agentai nors mažiausiai užjauciant gudus ir dar norėdami iš sumtojo "žinių" gauti naudojasi pripraštą ir pamėgtą jūmone — kumščiuoja ir muša. Kiek ir ką sumušė — ne nesukaitys; muša ir paprastus kaimiečius ir miestėlus, tikrai "be lūmų, lyties ir amžio" skirtumo. Lenkų karo valdžios elgesys su pasilikusiais Gardine 1-mo Gudų pulko apieciais pasibaurėtinai ir nežmoniškas. Paėmė iš jų parašus neišvažiūt iš Gardino, apsiatę geležine karo ir civilinių agentų ir šnipų sienu, atskyrę nuo Lietuvos Krašto Apsaugos Ministerijos ir Gudų Reikalų Ministerijos — jų atstovus ir užtarėjas Lietuvos karo Ministeriui, pastatė juos

į tokias aplinkybes, jog jiems belieka arba bėdas kėsti arba, sulaužius priesaiką, stoti į lenkų legijonus. Menkiausias gudų tautinius žygius lenkų administracija persekioja ir Gardine ir kituos miestuos ir miestelėnos. Gardino Centro Tarybą ir gudų tautiniai valdžios komitetai Ežerose, Skidely, Verteliškiuos ir kitur — uždaryti. Gudų visuomenės darbininkai už darboje gudų tautos naudai, suminti, kaip jau buvo minėta: šventikas Korčinskis, Grybas, Medziolko ir net Fochi — Gudų ukininkų tarybos pirmininkas Markevičius daugiau kaip dvi savaites slapstos nuo lenkų žandarų, kurie ieško už tai, kad jis leido ir platino gudų laikraštį "Rodno Krai" ("Gimtas Kraštas"). Patį laikraštį lenkų administracija uždarė neva už tautinę ir politinę propagandą. Lenkai pastaruoju laiku ieško manes, norėdami suminti už mano darbus Centralinė Gardino ir Apskrities Gudų Ukininkų Tarybose. Apskritai, lenkų okupacijos valdžia savo šeiminkavimu ir mieste ir kaimuose tiek apvylė net miestiečius ir katalikus ukininkus, jog senų laikų grįžimas t. y. perėjimas atgal gudų lietuvių administracijos yra bendras daugumos Gardino srities gyventojų drąsios upo pažymys.

Kauno "Lietuva."

FARMOS! EXTRA BARGENAS!!

Pirkite šįrudenį Farmas Didžiausio Lietuvių Kolonijai Amerikoje kurioje yra suvis 450 Lietuvių Ukininkų kur šmet vasara čia pirkto suvis 50 Farmų lietuvių mes turime savo Ukininkus Draugias turime bažnyčią ir Kunigą. Anglai Farmerai matydami toki didelį skaitliu Lietuvių žmonių norintį įsigyti Mufos laukian iš tos Lietuvių Kolonijos palieka mums savo puikiai įtaisytas Ukes kad padidintume lietuviams, nesinori tarpe lietuvių gyventi kaip kad ir užpildžia kaina nes Anglais joms kad nesinori tarpe svetonių gyventi Bėda Lietuvių kaimų nylį sąjau kaiba ir Tauta tau geriausia pra ga apsigyventi mūsų kolonijoj kur yra patogusia ir geriausia vieta del lietuvių ant ukų gyvenimo Amerikos Aplink puikias turizmo miesto Scottville Mich. Kolonija randasi prie pat Mieso Lietuvių Vandens kur galima laivais ir Trenais Atvažiuoti. Žemė derlinga del visokių Javų, Daržovių, Sodų ir pievų Molis su Jodženių mištas arba Molis su Mielėženių mištas Laukai. Irus su Puikiais žvingais upelais ir ežerais geri žvyravimai bei puikūs farmoms apgyventi. Mes turime 80 Farmų paėmė iš Angliu farmerių kurie mufos laukian iš tos Lietuvių kolonijos vienos yra mažos kitos didelios farmos vienos yra su menkais budinkais pigios kitos yra su puikiais įrengimais su patalpiniais Sodoais, Turine su Gyvuliais su Mašinomis ir padarais su įvairiais pasaraais parduoti gataviu farmu. Pirk dabar išrūdens farmą gausi nuo kelių šimtu iki Tūkstančio dolierių pigiaus Rodeni Gyvulius sieklas ir ukies mašinai antri ranku gausi už kas kainos Naudotieji kaimo atvažiuok tuojais mes apvažiavime su automobilium po tas farmas vel tu iškuriu galėsi pasirinkti tinkamiausia farmą, primsime Liberty Bandus už pilna kaina kad dabar pirkėsite už likusia skola nereikia mokėti Bėda Lietuvių kaimų nylį sąjau gyventi pavasari. Gvarantojame kad viskas taip yra teisingai kaip mes rašomė jeigu netaip rasite kaip čia garsiname mes jusy gelkelio kaštus apmokėsim, pilnai galite pasitikėti mumis bo mes esame tos Kolonijos udeitojai ir jos apgyvendintoj drauge su lietuviu ukininkais gyvome po šiuo adresu.

A. KIEDIS, CO.

Robinson Building,
Scottville, Mich.

TEL. MCKINLEY 4888
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS 4 iki 8 vakare
3125 W. 38TH. ST. CHICAGO, ILL.
Arti Kedzie ave.

F. P. BRADCHULIS
Lietuvis Advokatas
Attorney at Law
105 W. Monroe, Cor. Clark
Room 1207. Tel. Central 220
CHICAGO, ILLINOIS
Gyvt.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2390

Žinių Iš Lietuvos Laikraščių

APIE

Lietuvių Prekybos Bendrovę

Zemiau paduodame ištraukas iš Kaune išleistos "Lietuvos" Lietuvos Valdžios organo. Rugpj. 23 d.:

"Amerikos Lietuviai skundžiasi, jog labai maža gauta iš Lietuvos žinių, ir todėl nežino Lietuvos padėties. Jie nori visa kuo padėti Lietuvai ir tuo tikslu yra atvažiavę p. Karosas ir p. Romanas. Jiems labai gero įspūdžio padarė Kauno demonstracija buvusi 17 rugpj. d.

"Ponas Karosas ir p. Romanas 20 rugpj. d. mano išvažiuoti iš Kauno ir bus Amerikoje 6 rugsėjo d. iš kur jie važinės po provincijas ir Lietuvii kolonijas su agitacija, nurodysdami kuo gali padėti Lietuvai, ir nupiešdami Lietuvos padėtį. Netrukus manoma suteikti medžiaginės pašalpos.

"Amerikoje yra susikūrus Prekybos Bendrovę kurios tikslas yra pirmiausia vesti prekybą su Lietuva; atidaryti savo sandėlius, ir tt. Kada Lietuva atsigauna po karo sunkenybių turės įsteigti dirbtuvių medžiagai išdirbti, nes Lietuva vien žemės ūkiu negalės pralobti.

"Amerikiečiai išsiuntė į Lietuvą 300 dežių maisto savo giminėms. Bendrovė išsiuntė 10 tonų maisto (ryžių, riebalų ir cukro), kurs ateis apie 1 rugsėjo dieną jį perduos Pramonės ir Prekybos Ministerijai. Su tuo sumintu ateina 5 dežės drabužių, kuriuos suėdo Amerikos Lietuviai Raudonajam Kryžiui: 3 dežės Karo Ligoninei ir 2 dežės Raudonojo Kryžiaus Ligoninai.

"Bendrovės tikslas paremti Lietuvai ateitį, jai rūpi, kad šalis būtų turtinga ir kad amatai augstai stovėtų. Dirba tam, kad Lietuva būtų laisva ekonomijos ir politikos žvilgsniu."

Iš virš paduoto straipsnio matyti ką Lietuvos žmonės apie Lietuvii Prekybos Bendrovę rašo.

Lietuvos žmonės pasitiki jai. Lietuvos valdžia pasitiki jai, tai-gi ir Amerikos Lietuviai drąsiai gali pasitikėti.

Lietuvių Prekybos Bendrovė augina savo kapitalą. Dabar jai reikalingas didis kapitalas sekantiems darbus.

1. Užpirkimui ir pasiūlimui Lietuvos valdžiai visokių Lietuvai reikalingų prekių.

1. Užpirkimui pasažierinio laivo, kuriuomi Amerikos lietuviai galėtų grįžti į tėvise.

3. Prisidėjimui prie brolių Vailokaičių "Lietuvos Ukės Bankos", Kaune.

4. Įsteigimui Bankos skyrus Amerikoje.

5. Atidarymui pinigų siuntimo į Lietuvą skyrių.

6. Atidarymui sandėlio ir dirbtuvių Lietuvoje.

Tie visi darbai reikalingi prie Lietuvos atstatymo. Jau daugiau šerinkų turėsime, tuo geriau darbą galėsime atlikti ir tuo didesnis pelnas bus šerinkams.

Kviesdame ir Tamstą prisidėti su savo kapitalu. Jau atėjo laikas veikti. Tuojau sėsk ir išpildyk žemiau paduotą aplikaciją ir prisiųsk sekančiu adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION

120 Tremont St.,

BOSTON, MASS.

Aš siūnu užsirašau akečių Lietuvių Prekybos Bendrovės, kuri yra inkorporuota ant dviejų milijonų dolierių kapitalo, ir pradžiai išmokėti po penkis dolierius (\$5.00) už

Kiekvieną akečių. Su šia aplikacija įmoku dolierių. Likusius išmokėsiu pagal reikalavimą.

Bendrovė pasiūlo sau teisę bile koki užsakymą atvesti. Užsirašęs toliaus sutinku, kad Bendrovės organizatyviai iškašiai būtų padengti iš pirmiausiai įplaukusiu mokesniu. Ant ko ir deda savo parą ir ženklą.

Diena Mėnesio 1919
Užsėmimas
Parašas
Adresas
Miestas

VIENTATINIS LIETUVIŲ PAMINKLŲ IŠDIRBEJAS

Pranešę visiems, kurie užsirašė pas mane paminklus ir kurių nesusėjome — pastatyti prieš Decoration Day, dabar jau pastatėme ir jų pašventinimas bus spalio (October) 5, 1919. Taip-gi ir tiems kurie manote pirkti nelaukite pavasario, nes kainos jau pakeltos 10 nuošimčių. Mes dar turime medžiagos nuo seniau ir galime parduoti už senąją kainą. Kas važinotų gatvekarį su reikalais ir mane tegul patelefonuoja, o aš prisijūsiu mašina nuo karo iki kapynių.

ANT. BITINAS,
Mt. Greenwood, Ill.

Didysis Valstijinis Bankas

Ant Bridgeporto Yra

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT

BANK

(A State Bank)

1112 W. 35th. St. (3 blok. į vak. nuo Halsted) Chicago.

KAPITALAS \$550,000.00. TURTAS VIRŠ \$5,000,000.00

Taupyimo skyrius priima pinigų uždeėjimui nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moki 3 nuoš. 2 yk. per metus.

Pilnais padetus išmoka ant kiekvieno poreikavimo.

Duoda pašalpas ant pirkimo ir budavojimo namu Chicagoje.

Persienčia pinigų į visas dalys pasaulio.

Parandavoja saugias nesudegamas dėžutes (safety boxes) ir abelini atlieka visokius bankoms reikalus. Patarymai už dyka.

Pilnais Sav. Valstijų pašto banku. Pavieto Cook ir Miesto Chicago yra laikomi šiame Banke.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietu. SEREDOMIS Vakaris nuo 6 iki 8 valandų. SUBATOMIS per visa diena nuo 9 ryto iki 8 vakare.

Jonas Czaikaskaas Šio Banko senasis darbininkas jau yra sugrįžęs iš Sav. Valstijų kariuomenės ir dabartis atstovauja Lietuvii užrubežiniams skyriose.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietu. SEREDOMIS Vakaris nuo 6 iki 8 valandų. SUBATOMIS per visa diena nuo 9 ryto iki 8 vakare.

Jonas Czaikaskaas Šio Banko senasis darbininkas jau yra sugrįžęs iš Sav. Valstijų kariuomenės ir dabartis atstovauja Lietuvii užrubežiniams skyriose.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietu. SEREDOMIS Vakaris nuo 6 iki 8 valandų. SUBATOMIS per visa diena nuo 9 ryto iki 8 vakare.

Jonas Czaikaskaas Šio Banko senasis darbininkas jau yra sugrįžęs iš Sav. Valstijų kariuomenės ir dabartis atstovauja Lietuvii užrubežiniams skyriose.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietu. SEREDOMIS Vakaris nuo 6 iki 8 valandų. SUBATOMIS per visa diena nuo 9 ryto iki 8 vakare.

Jonas Czaikaskaas Šio Banko senasis darbininkas jau yra sugrįžęs iš Sav. Valstijų kariuomenės ir dabartis atstovauja Lietuvii užrubežiniams skyriose.

MERKINĖS GIMNAZIJĄ.

Mes lietuviai, pradėdami kilti ir reikalaoti savo tautai teisių, greit pastebime, kad daug ko mums trūksta. Visų pirma stoka mums įvairių įstaigų: labdarės namų, pradinėjų ir augstesnių mokyklų-gimnazijų ir tt.

Pradinės mokyklos ruošiančios prie augstesnių, Lietuvos parapijose, kaip geria, kum. Laukaitis praneša, ačiū Dievui, kaip grynai po lietuvi dvasios. Labai apgailestina, kad visoje Lietuvoje visai maža teturime augstesnių mokyklų arba gimnazijų. Visi sutiksime, jog mums būtina yra reikalinga Lietuvoje įsteigti daugiau katalikiškai-tautiškų gimnazijų, kurios būtų prieinamos kiekvienam ukininko vaikui, norinčiam pasiekti augstesnių laipsnių moksle. Iki šiam laikui mūsų jaunomenė, augstesnių mokyklų einančioji, buvo išsibalsčius po įvairias Rusijos gimnazijas. Kas gi drįstų užtikinti, kad kiekviena gimnazija bei mokykla įstaiga savo mokinius stengiasi padaryti tokius, kokius ji pati yra. Kitaip ir negali būti. Todel iš Lietuvos jaunomenės, lankančios augstesnes mokyklas, viena dalis tapo rusifikacijos bangų pariblokštis, kita sudemoralizuota prišibloškė prie socializmo-bolševikų ir vos tik maža dalelė jų neša šokių bei tokių naudą tėvynei Lietuvai. Tiesa, L. Kriščiūnų Demokratų cėlė yra gražus naudingos jaunomenės bursys, bet reikia ji didinti. Tą galima padaryti tik įkuriant daugiau lietuviškai katalikiškų gimnazijų. Dabartiniais laikais, kuomet mes pradėjome taip garbiai save reklamuoti ir rodyti pasauliui, jog mes dar esame gyvi ir gyventi norime, ypač reikalinga mums įsteigti Merkinės gimnaziją.

Nevienas gal užklauso, kodėl Merkinėje, o ne kur kitur? Lengvas atsakymas. Viena, kad visose buvusioje Vilniaus gubernijoje iki šiam laikui ir dabar buvo ir tebėra tik viena gimnazija pačiuose Vilniaus mieste, kuomet Kauno ir Suvalkų gubernijose randasi nūnai po kelias.

Antra, Merkinė buvo karaliaus Mindaugo ir pirmo Lietuvos vyskupo sostinė. Turime atnaujinti praeities grožybę.

Trečia, Merkinė tai yra tas Lietuvos pakraštis, kuriame būtina reikla stiegti augstesnę mokyklą, kad apsaugojus tą kraštą nuo ištautėjimo, nes jei mes amerikiečiai nesukūsim aprūpinti to krašto, "aprupins" jį prieši. "Tenai lenkai stato savo gimnazijas, kaip praneša gerb. kum. Laukaitis, vilioja į jas lietuvių vaikus, stengiasi pažymėti Lietuvos butas ir nebutas klaidas, garbina Lenkiją ir tokiu būdu pritraukia jaunomenės širdis prie savęs. Senovėje per mokyklas lenkai paviliojo visą Lietuvos poniją, dabar nori taisyti patį būdą patraukti ir likusią mūsų tautos dalį." (Žiūr. "Draugas," 222 num., 1919 m.).

Merkinės gimnazija taip yra reikalinga, kaip žuvė vanduo arba bevyntas žolelei rasos lašelis. Kaip mes pasauliui pasirodysime, kad esame galingi, kad mokėsimės save valdyti, jei ne per mokyklą?

Tą suprato Worcesteriečiai ir So. Bostoniečiai ir jau padarė gražią pradžią, suaukodami net \$366.00 Merkinės gimnazijos fondan, kurio trustu ir užnamytoju yra kum. J. Čaplikas, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Aukojusių vardai:

Kun. J. Čaplikas \$104.

K. Stančauskas \$10 (žada).

Po 10 dol.: J. Glavickas, A. Galčius, K. Aleksandravičius, M. Klenavičiūtė, N. N., V. Barisas, M. Dobrovolskienė, M. Stokšutė, M. Gelusevičiūtė.

Po 5 dol.: M. Kudlinskaitė, N. N., A. Vasilauskas, J. P. Vaitkus, J. Kašėta, E. Prakašaitė, O. Malevičiūtė, N. N., M. Kvieskienė, M. Sviklūtė, J. Tautkus, K. Tirkas, P. Truncė.

Po 3 dol.: A. Listavičienė, J. Vainalavičius.

Po 2 dol.: M. Kakšutė, A. Slavickienė, J. Bačys, A. Patanavičia, R. Migauskienė, P. Kaudrotavičius, M. Grigienė, N. N., J. Kirmilas, P. Tatulis, A. Stodolnikas, J. Griškiūtė.

Po 1 dol.: V. Rimša, O. Karadokienė, J. Pucliauskas, J. Janušauskas, M. Vaitulevičienė, T. Migauskas, J. Skliutas, A. Pranaitienė, M. Babilis, P. Mičiulis, R. Jendlevičius, J. Bukanavičius, S. Kvederavičius, P. Nevardauskas, J. Struckus, K. Reiny, K. Jeremėjus, M. Daugininkas, M. Matlauskas, N. Stokas, A. Sabaliauskas, J. Šrupas, P. Skliutas, K. Tannulevičius, U. Žiogutė, A. Svenčinaitis.

So. Boston, Mass.

Po 10 dol.: T. Jakavonis, J. Sokas, M. Kilmonitė.

Po 5 dol.: G. Žurmonskienė, P. Akumėvičia, G. Tupikienė.

Po 2 dol.: V. Lenčiūskienė, V. Savickas.

Po 1 dol.: J. Mokevičius.

Visiems aukojusiems Merkinės gimnazijos fondan širdinai taria ačiū.

Kas daugiau!

Kun. J. Čaplikas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Rubikiai. Liepos 27 d. didžiojo Rubikių ežero saloj, Šiaulių ir Rubikių sodžių piliečių buvo surengta didelė gegužinė, paminėjimui garbingai žuvusių karių, pirmojo pulko, antrosios kuopos viršilo, Liepvikio Bižuko, ir Prano Grusausko. Tiedu žuvo kovodami su kiais 20 lietuvių karių prieš 300 rusų bolševikų.

Abu garbingai žuvusių karių tapo palaidoti Šiaulių kapinėse, ant Rubikių ežero krašto labai gražioje vietoje. Jų kapas aptvertas dalia tvorele ir laikinai pastatytas kryžius, ant kurio padėtas parašas: "Čia ilsis tėvynės ginejai, kurie žuvo už tėvynę ir šalį: pirmojo pulko, II kuopos viršilo Liepvikio Bižuko ir to pačios kuopos Prano Grusausko. Žuvo 7 val. ryto, gegužės 23 d., 1919 m."

Visas sodžius buvo išrėdytas vartais ir vainikais. Pribuvo daug svečių ir karška orkestra. Pirmiausia visi nuėjo ant kapinių pasimeldę už garbingai kritusius didvyrius ir išklauė prakalbos, paskui nuėjo ant salos ir tenai žaidė, dainavo ir linksminosi iki vėlumi. Rinko ir aukas akmeninio kryžiaus pastatymui ant tvirtųjų karių kapo.

Taip dabar mįneja lietuviai savo didvyrių ginėjų narsumą.

LENKAI DERASI SU VOKIEČIAIS PERIMTI SUVALKUS.

Varšava, S. 37. LTB. Lenkų laikraščiai praneša, kad į Suvalkus išvažiavusi lenkų kariuomenė derėtis su vokiečių delegacija dėl lenkų to krašto perėmimo. Formaliniai Suvalkų sritis šią savaitę bus prijungta prie lenkų.

"Laisvė," Kaunas.

PRANEŠIMAS.

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Perkele savo ofisa iš 1741 W. 47 Str.

Šiuosiu pranešame, kad jėdu laikys prakalbas nereikalaujanti atlyginimo jėgu prakalbos bus surengtos vien tik Lietuvos Prekybos Bendrovės ir Lietuvos Paskolos reikalams. Už prakalbas surengtas kitiems reikalams Bendrovė reikalauja \$15.00 už kiekvieną prakalbą ir pamokėjimą kalbėtojo kelionės iškaščių.

Ofisas 10900 S. Michigan Ave. Valandos nuo: 9 iki 12 išryto 2 iki 4 popietų 7 iki 9 vakare

Telefonas Pullman 342

Residencija 4515 S. Wood St. Tel Yards 723

LITHUANIAN SALES CORPORATION, 120 Tremont St., Boston, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliskos ir lietuviskos kalbos, aritmetikos, knygyvedystės, stenografijos, typewriting, prekybos taisyklių, Sav. Valt. istorijos, abėlos istorijos, geografijos, politikos ekonomijos, pilietystės, dailiarasystės.

Mokymo valandos: nuo 9 ryto iki 4 valandos po pietų; vakarais nuo 6 iki 10 val.

3106 So. Halsted St., Chicago.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetonos gerai pritaikinti akiniai bus palyginami su Jūsų akimis. Kuomet tu kenti nuo galvos skausmo, kuomet rauda lietas ir krauja, kuomet skaitai ar slavi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinų. Mano 15 metų patirtimas paduos Jums geriausius akinus už pigiausią kainą, net taip žemai net \$12.00.

JOHN SMETANA Akių Specialistas

1801 S. Ashland Av. Chicago

Egzaminas suteikiamas dykal. Kampas 18-tes gatvės.

3-čio lubos virš Platt'o aptieko.

Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18. Tėmykite į mano parą.

Valandos: nuo 7 val. išryto iki 9 val. vakare. Pandėlais, Serečomis ir Petugijomis.

KAS NAUJO!

Vienatinis budas apsaugoti nuo automobilų vagių "The Monarch Carburetor Lock".

Tęsi sovna uždaro gaza ir tada net patis žmogus negali pavajauti Jūsų automobilu.

Reikalaujanti tokios spynos melžiau kreiptis prie:

A. Kvedar, Pardavejas.

35 N. Dearborn St., Tel. Central 6531

Ar 1701 S. Noble Str. Tel Canal 322.

50 KLAUSINIŲ Į DIENA.

"Kol aš nebuvau žinojau apie "More Eggs" tonika aš nuo visų gaudavau apie 12 klausinių, bet kuomet pamaniau dabar gauti 50" taip rašo Mrs. Myrtle Lee iš Boston Ky.

Bile pauksčių augintojas gali padidinti savo uždabai ant klausinių.

"More Eggs" yra šventiškas tonikas kuris pageria visus dirbti ir pridoda žmogui daugiau gyvumo.

"More Eggs" padidigubins klausinių deimta. Pauksčių augintojai visur mudojasi juomi ir uždriba didelius pinnicus duodant vištoms "More Eggs" Rezultatai tiesiai jus nustebins.

Prisisk 1.00 E. J. Reeder, pauksčių augintoju 667 Reeder Bldg. Kansas City, Missouri, o jis prisisk jums užtektinai del viso sezono "More Eggs". Milijonine dolierių banka gvarantuja jėgu nebūsi užgandintus gali sugrąžinti atgalios o pinigai bus tamstai sugrąžinti. Sius viena dolieri siandiena, pasinaudok progą.

BARGENAS VYRŲ DRABUŽIŲ.

Vyrų ir Jaunų Vainių padirbti ant orderio siutai ir overkotai, bet neatsiuntiti: vėliausiu modeliu nuo \$20.00 iki \$15.00.

Vyrų ir Jaunų Vainių gauti siutai ir overkotai \$15 iki \$25.50. Vainių kelinės po \$3.00 ir augšiau.

Park savo overkota dabar prieš žiemą, kuomet kainos pakėja.

Mes taip pat turime pilną eilę biškutų nešioti siutų ir overkotų nuo \$8.50 ir augšiau.

Full Dress, Tuxedo, Frock Siutai ir tt. \$10.00 ir augšiau.

Atdara kiekvieną vakarą iki 9 val. Nedėlionis iki 6 valandai. Subatomis visą dieną iki 10 valandai.

S. GORDON, 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill. Įsticiga 1902.

CICERO LIETUVIŲ DOMAI!

Kas tikrai iš Cicero norite gauti "Draugą" arba paduoti jį apgarsinimą, ar kokį darbą (jobą) kreipkitės prie p. A. Valančiaus.

1442 So. 49th Ave.

Pas jį galima gauti malda-knygių ir kitokių knygų.

Pasinaudokite.

PRAKALBŲ RENGĖJAMS.

Parvažiavus mūsų atstovams p. Jonni E. Karosui ir p. Jonui J. Romanni iš Lietuvos pasipylė užkvietimai mūsų atstovams laikyti prakalbas įvairiuose miestuose.

Šiuosiu pranešame, kad jėdu laikys prakalbas nereikalaujanti atlyginimo jėgu prakalbos bus surengtos vien tik Lietuvos Prekybos Bendrovės ir Lietuvos Paskolos reikalams. Už prakalbas surengtas kitiems reikalams Bendrovė reikalauja \$15.00 už kiekvieną prakalbą ir pamokėjimą kalbėtojo kelionės iškaščių.

LITHUANIAN SALES CORPORATION, 120 Tremont St., Boston, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliskos ir lietuviskos kalbos, aritmetikos, knygyvedystės, stenografijos, typewriting, prekybos taisyklių, Sav. Valt. istorijos, abėlos istorijos, geografijos, politikos ekonomijos, pilietystės, dailiarasystės.

Mokymo valandos: nuo 9 ryto iki 4 valandos po pietų; vakarais nuo 6 iki 10 val.

3106 So. Halsted St., Chicago.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetonos gerai pritaikinti akiniai bus palyginami su Jūsų akimis. Kuomet tu kenti nuo galvos skausmo, kuomet rauda lietas ir krauja, kuomet skaitai ar slavi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinų. Mano 15 metų patirtimas paduos Jums geriausius akinus už pigiausią kainą, net taip žemai net \$12.00.

JOHN SMETANA Akių Specialistas

1801 S. Ashland Av. Chicago

Egzaminas suteikiamas dykal. Kampas 18-tes gatvės.

3-čio lubos virš Platt'o aptieko.

Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18. Tėmykite į mano parą.

Valandos: nuo 7 val. išryto iki 9 val. vakare. Pandėlais, Serečomis ir Petugijomis.

KAS NAUJO!

Vienatinis budas apsaugoti nuo automobilų vagių "The Monarch Carburetor Lock".

Tęsi sovna uždaro gaza ir tada net patis žmogus negali pavajauti Jūsų automobilu.

Reikalaujanti tokios spynos melžiau kreiptis prie:

A. Kvedar, Pardavejas.

35 N. Dearborn St., Tel. Central 6531

Ar 1701 S. Noble Str. Tel Canal 322.

50 KLAUSINIŲ Į DIENA.

"Kol aš nebuvau žinojau apie "More Eggs" tonika aš nuo visų gaudavau apie 12 klausinių, bet kuomet pamaniau dabar gauti 50" taip rašo Mrs. Myrtle Lee iš Boston Ky.

Bile pauksčių augintojas gali padidinti savo uždabai ant klausinių.

"More Eggs" yra šventiškas tonikas kuris pageria visus dirbti ir pridoda žmogui daugiau gyvumo.

"More Eggs" padidigubins klausinių deimta. Pauksčių augintojai visur mudojasi juomi ir uždriba didelius pinnicus duodant vištoms "More Eggs" Rezultatai tiesiai jus nustebins.

Prisisk 1.00 E. J. Reeder, pauksčių augintoju 667 Reeder Bldg. Kansas City, Missouri, o jis prisisk jums užtektinai del viso sezono "More Eggs". Milijonine dolierių banka gvarantuja jėgu nebūsi užgandintus gali sugrąžinti atgalios o pinigai bus tamstai sugrąžinti. Sius viena dolieri siandiena, pasinaudok progą.

BARGENAS VYRŲ DRABUŽIŲ.

Vyrų ir Jaunų Vainių padirbti ant orderio siutai ir overkotai, bet neatsiuntiti: vėliausiu modeliu nuo \$20.00 iki \$15.00.

Vyrų ir Jaunų Vainių gauti siutai ir overkotai \$15 iki \$25.50. Vainių kelinės po \$3.00 ir augšiau.

Park savo overkota dabar prieš žiemą, kuomet kainos pakėja.

Mes taip pat turime pilną eilę biškutų nešioti siutų ir overkotų nuo \$8.50 ir augšiau.

Full Dress, Tuxedo, Frock Siutai ir tt. \$10.00 ir augšiau.

Atdara kiekvieną vakarą iki 9 val. Nedėlionis iki 6 valandai. Subatomis visą dieną iki 10 valandai.

S. GORDON, 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill. Įsticiga 1902.

CICERO LIETUVIŲ DOMAI!

Kas tikrai iš Cicero norite gauti "Draugą" arba paduoti jį apgarsinimą, ar kokį darbą (jobą) kreipkitės prie p. A. Valančiaus.

1442 So. 49th Ave.

Pas jį galima gauti malda-knygių ir kitokių knygų.

Pasinaudokite.

Dividendas 8% Nuosimtis

JAU NUTARTA IŠMOKETI PIRMIEMS METAMS IŠ PELNO NUO APYVARTOS LIETUVOS AMERIKOS PRAMONES B-VĖS.

Pradinis bertaininis dividendas mokėsias Sausio mėn. 1920 m. Gaus visi pilnai užsimokėję šerinkai, teiggi ir tie, kurie pasiskubins nusipirkti šerų neveliau prieš 30 d. Spalio 1919 m.

Jau dabar šerai yra verti po \$15.00, bet iki minėtai dienai nutarta pardavinėti sena kaina po \$10.00 šerą.

Todel Kiekvienas da gali suspėti nusipirkti, o kurie jau pirkio, savo skaičių šerų padidinti.

Atmink, dabar pirkdamas išlaini trigubai: — a) pigiai įgysi šerų, b) naudosies pirmutiniu dividendu, c) pagreitinsi pakelti Lietuvos pramoniją.

Šerų užsirašymus su pinigais siųskite šiuo adresu:

Lithuanian American Trading Company

112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Nesiųskite Nei Vieno Cento!

Sis praktiškas ir gražus paaukusotas laikrodėlis kuris turi 21 "jewels" ir nėra nei perdidelis nei mažas; parankus kiekvienam. Mes prisimame jums be jokio cento. Jūs išsirsite, kad jis yra gražus ir geras kiekvienam turėti. Iškirpkite šią kuponą ir prisųskite mums. Kodel? Jūs turite mokėti daugiau už laikrodėlį ir gauti mažesnę vertę dalyką. Nekurie krautuvininkai nori \$18.00 ir \$20.00 už laikrodėlį, kuris negali suslyginti su šiuo. Nelaukite ilgai, bet iškirpkite šią kuponą dabar, nes tasis tikrai 30 dienų.

21 Jewels.

1. Nuo 1919 m. 2. Skustuvis diržų. 3. Plaukams kirpti mašinėlė. 4. Fountain plunksna. 5. Lencuogelis ir raktams rinkinė. 6. Kalkulytinis spikla. 7. Pypkė. 8. Kombinacija skutinimui setas. 9. Plaukams šepetys. 10. Metalinis cigarečių dėžutė. 11. Mašinėle pinigams, kurie nežinodami negali atidaryti. 12. Tabakui mašinėle. 13. Laikrodžiui lencuogelis. 14. Cigaretė holder. 15. Kombinacija kenetui atidaryti, pašalinti pagalstai peilis, 16. Žiedas. 17. Kombinacija raktams rinkinė, būtinai atidaryti, cigarečių nupijauti, serov driver. 18. Skurinis mašinėle pinigams ir kitais reikalingiems poperoms laikyti. 19. Laikrovis stovėlia. Šie visi dalykai yra labai reikalingi. Kiekvienas kuris užsisakys tą laikrodėlį gaus tuos dalykus. Nesųskite nei vieno cento tikrai įdekte su užsakytu šiuo kuponu, kaip gausite šiuos visus dalykus tuomet užmokėsite \$13.95. Jeigu būsite neužsąmndinti, tai galite sugrąžinti atgalios, o mes prisimame. Taigi tik nepasirškit prisųskti kuponą.

KUPONAS GERAS TIKTAM
ANT 50 DIENŲ
Union Novelty Co., Dept. 22,
1016 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.
Gerbiamieji: — Malonekte prisųskti vie na 21 "Jewel" paaukusotą laikrodėlį ku rį jus pardavinėjate už žemą kainą su 19 kity reikalingų dalykų kuriuos duolate dykai su šiuo kuponu. Kaip gausiu dalykus tuomet užmokėsiu \$13.95. Jei man nepatiks aš turiu teisę sugrąžinti atgal, o pinigai bus man sugrąžinti.

Vardas
Adresas

Union Novelty Co., Dept. 22, 1016 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

AS, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RASAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nustabėjęs pilvėlis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nustabėjęs. Kraujo, inkstų, Nėrvų ir abelias spēku nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubelį, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.

Tod kad pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valymo, Nervatono, Inkstų ir Reumatizmo gyduole, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbt, Kraujas išsivalė. Nervai emė stipriai dirbti. Inkstai atsigaavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebedėdė po krūtine. Vidurių rėžimas išnyko po užsimaui visų ilgų. Begiu 3 mėnesių išgydauvau kas maiaite po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveldimą pa-mačiau toki skirtingumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuosi smagiai ir esu linksnas ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylistų geradėjui ir linktu visems savo draugams kreipties prie Salutaras.

SALUTARAS,
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltarus, Prof.,
1707 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

NEMOKĖSĖ PINIGUS BEREIKALO

Mūsų krautuvė — viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, ktr kitur taip negausi.

Mašinelių laikams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausi mašinos. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, žibubius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prausių išdirbysčių. Balalaiki, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklos draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikalius instrumentus atsakanciai. Kurie priais trijų centų krasaženklį gaus katalogą veltui.

Steponas P. Kazlawski

4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309

Lietuviai Amerikoje.

DETROIT, MICH.

Zodis Detroito lietuviams.

Visa lietuvių tauta dabar su-
stojia ties vienu—visu svarbiau-
siu klausimu: kaip iškovoti
Lietuvai laisvę ir neprigulmę-
bę? Visos lietuvių kolonijos
dirba, kad atsiekti tą tikslą.
Apsidairius ir pažvelgus į dar-
bo vaisius matosi, kad nemaža
nuveikta. Šiandien pasaulį di-
džiausią rolę lošia tautos mus-
kulai. Kurios tautos turi tvir-
tesnius mąstymus, tos ir intelek-
tualesnės. Jos turi. Jų taip-
pat nedidelės yra belgų, serbų,
griekų, rumunų tautos, bet ko-
delgi su jomis skaitosi didžio-
sios tautos; kodėl jos politikoje
lošia žinių rolę? Gi dėlto, kad
jos turi tam tikrą priemonę
ginti savo teisę, savo nepalie-
čiamybę. Dabar yra ypatingai
gausia pasaulyje valanda. Ri-
šasi tautų likimas. Ką lietuviai
dabar praras, praras gal ant
visados. Čia kalbama apie lie-
tuvių kariuomenę, kuri yra
svarbiausia mūsų tautos šiuo
dienų klausimu. Visose dides-
nėse lietuvių kolonijose jau
yra susiorganizavę Lietuvos
Liuosybės Sargai, kurių tikslas
yra lavintis ir būti pasirengu-
siais stoti į kovą su tėvynės
priešais; būti pasirengusiems
prie didžiausio pasiaukojimo
ir reikalui atėjus, statyti savo
krutines už tėvynės neprikla-
somybę.

Augsčiaus minėtas L. L. Sar-
gų skyrius yra suorganizuotas
ir pas mus, Detroito.

Tai-gi visiems lietuviams rei-
kėtų rašyti į šį skyrį, nežin-
rūt kokios nebutų pažūros: ar
katalikas, tautininkas, ar soci-
jalistas. Kam rūpi tėvynės lai-
svė, tas turi patapti Lietuvos
Liuosybės Sargu.

Kas nori prisirašyti, gali at-
eiti pažinytinėm svetainėm kas-
ketvergą, 730 val. vakare.

Detroito vyrai, nemiegoki-
ne! Visos tautos kovoja už sa-
vo liusybę. Kovokim ir mes!
Prikelkime Lietuvą, nuvargin-
tą nuo priešų smugių. Lai lie-
tuvių ranka vėl atmena kaip
užduoti smugį, kad nuo mūsų
savasių ir teisių atsitrauktų
visos svetimos rankos. Jus jau-
nikačiai savo širdyse ir-gi jau-
čiate tautos skriaudą? Neviena
jūsų sesutė žado neteko, nevie-
na puskriandė žiaurus Lietu-
vos priešas, neviena mirė iš
gileiosio sudarkyta ir išniekin-
ta Lietuvos priešo. Gana
skriaudas ir panieką kentėti
Šiandien visi turime vargti prie-
šais laukan iš Lietuvos, kad ne-
kankintų daugiau mūsų brolių
ir sesulių. Tad dar kartą sa-
kau: stokime, rašykimės prie
Lietuvos Liuosybės Sargų sky-
rio.

L. L. Sargų Valdyba.

WORCESTER, MASS.

Rugsėjo 23 d. čia buvo su-
šauktas viešas susirinkimas vi-
sų Worcesterio lietuvių del
prisirengimo prie busiančios
"Tag day", kuri įvyks spa-
lio 18 d.

Susirinkimą atidarė kun. J.
Čaplikas, T. F. 30 skyrio pirm.,
paaiškindamas, jog su Tautos
Fondo sk. pagalba išgauta lie-
tuvams turėti "Tag day", ir
kad surinkti pinigai nebūs
sinečiami ne į kokį fondą, tik
pasigūsti tiesiog Lietuvon pre-
zidento Ant. Smetonos vardu.
Gera proga Worcesterio lie-
tuvams parodyti savo darbštumą
ir atjautimą nuvargintai tėvy-
nei.

Susirinkimas pageidavo, kad
ir draugijos prisidėtų aukomis
iš savo išdo šiame laike, kada-
gi šios aukos greičiausia pa-
sieks Lietuvą. Pageidavo taip-
gi, kad visi Worcesterio dir-
bantieji lietuviai paaukotų
nors po \$1.00.

Priėmimui visako tapo iš-
rinkta valdyba, kurion pateko
kun. J. Čaplikas—pirm., J.
Raskitis—pagalb., V. Shai-
rašt., P. Zataveckas—raš., pa-
gelb., P. Lazdžius—izdin., izdo-
grobėjai—S. Purvinskas, A.
Bakrevičius, P. Stoškienė, W.
Kupstas, P. B. Mažeikienė.
Priešos komisijon kun J. J. Ja-
kaitis, A. Čiginskis, P. Zata-
veckas, O. Sidabrienė. Susirin-
kimas pageidavo, kad lietuviai,
kurie turi automobilius,
pagelbėtų išvežioti rinkėjus į
paskirtas mieste vietas. Tuo
daryku rūpintis išrinkta A. P.
Stoškus, Z. Juška ir Šinkus.
Aptarta ir daugiau dalykų.

Tat dabar visi į darbą, be
skirtumo pažiūrų, ypač prie
rinkimo aukų, kad neliktų nei
viena gatvė, kurioj nebutų rin-
kėjų. Šita "Tag day" gal bus
paskutinė, todėl pasidarbuo-
kim, kad būtų pasekmingiausia.
Visi į darbą! Komitetas.

CICERO, ILL.

Šv. Grigaliaus choro koncertas.

Nedėlioje, rugsėjo 28 d., Šv.
Antano parap. svetainėj buvo
surengtas koncertas vietos Šv.
Grigaliaus choro.

Mišrus choras gana rimtai
išpildė savo programos dalį.
Geriausia sudainavo "Sintė
mane motinėle" (C. Sasnaus-
ko). Taritum ir matai ten ban-
guojančias jureles, pakraščyje
ant lieptelio geltonplaukė lie-
tuaitė. Ten nuo tolo atplaukia
juodas laivelis, tame laivelyj
sėdi berniškis, viršum jo lekia
gulbių pulkelis ir lyg švelnaus
vėjelio pučiami greitai slenka
prie lieptelio, kur mergelė van-
dėnėlį sėmė...

Vyrų choras sudarė puikų
trietą ir kvartetą. P-as K. Bi-
čiūnas smuika solo, akompo-
nuojant pjamu p. O. Mikalaus-
kieni, išpildė porą klasiškų
veikalų. P-as K. Bičiūnas dar
jaunas muzikas, bet jau nepa-
prastus gabumus parodo. P-nia
O. Mikalauskienė jau visiems
žinoma, kaip techninė pijani-
stė. P-lės A. Daujotaitė ir V.
Poškaite, pavieniai solo sudai-
nuo keletą dainelių. P-lei V.
Poškaitei pavyko dainelė "Ty-
kia Nemunėlis teka." Vieto-
mis taip ramus buvo jos balse-
lis, kad jautiesi, rados, lyg nuo
Nemunėlio kranto skamba ma-
lonus aidas, vienijantis su pla-
kiančių šapelų šlamėjimu. Mi-
nėtiosios panelės būtų dvi stam-
būs gėlės įpinti į lietuvių mu-
zikos vainiką, jeigu daugiau
pasisvęstų muzikos studijuoti.
Abelnai, koncertas malonų
įspūdį publikai suteikė. Viso
programos pasisekimas prigū-
lėjo nuo gausaus chorvedžio, p.
K. Mikalausko, ir Šv. Grigā-
liaus choristų.

CICERO, ILL.

Somis dienomis iš Suv. Val-
stijų kariuomenės sugrįžo p. J.
Narakas. Buvo Prancūzijoje ir
Vokietijoje ir ten nemažai vis-
ko patyrė, vienok sugrįžo svei-
kas ir dar stipresnis. Tie visi
patyrimai jį tėvynės meile dar
labiau uždegė. Užtai tikimės,
kad dabar smarkiau pradės
dirbti del tautos ir Bažnyčios,
negu pirm išvažiavimo kariuo-

PUIKUS VAKARAS ir BALIUS

Su Programu

Aušros Vartu Parapijos Nedėlioje, 5 Spalio - Oct. 1919m.

Aušros Vartu Parapijos Svetainėje

2323 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

Svetainė bus atidaryta 6 val. vak., programą prasidės
7 val.

Įžanga 25c., ir augščiaus, vaikams 10 c.

menė. Ne visi mūsų kolonijos
lietuviai sugrįžo iš Suv. Valsti-
jų kariuomenės su tokia dvasia,
karšta tėvynės meile.

Sekmadienį, spalio 5 d.,
vakare, Šv. Antano parap. sve-
tainėje bus kas nors nepapras-
to. L. Vyčių 14-ta kuopa jau
senai nutarus yra, kad savo su-
grįžusiems iš Suv. Valstijų ka-
riuomenės kareiviams surengti
vakarą. Tai bus jų pagerbimas.
Tai-gi ateinantį sekmadienį tas
vakaras ir bus. Šitame darbe
vyčiai pirmutiniai. Kitos drau-
gijos nei nekalba apie pager-
bimą savo narių-kareivių.

Praėjo mūsų parapijos kar-
nivalas, bet vis jo atbalsiai yra.
Dabar, kurie niekino L. Vyčius
visokiais prasimanymais, tyli,
kaip mus kaimiečiai sako, no-
sis nuleide. Mat L. Vyčių 14-ta
kuopa vis dar draugią "subyti-
no," uždirbdama daugiausiai
del parapijos. Išmintingi žmo-
nės džiaugiasi be jokio pavydo,
kad mūsų kolonijos prakilūsis
jaunimas taip nepuilstančiai
dirbo ir puikiai pasirodė. Kas-
žin kuomet vėl tamsieji išvien
su socialistais pradės L. Vy-
čius niekinti? Vistiek išminties
jokios nepadarys, nes išmintin-
gi žmonės juos pamers.

Vystanti šakelė.

RED. ATSAKYMAS.

P. A. Andruskevičiui. Hom-
stead, Pa. Tamsios žinių ga-
vome jau per vėlai. Butume
galėję jį patalpinti, jei ji bu-
tų lietuviškai parašyta.

REIKALAUJA

MERGINOS

ir

MOTERIS

Pr. Reikalingos del lengvo Sva-
riaus darbo dirbti mūsų popie-
riinių Boxų Fabrike.

Prityrimas nereikalingas.

Darbas Pastovus,

pradžiai algos geros,

valandos nuo 8:00 iki 4:45.

Subatomis iki piet.

SEARS ROEBUCK & CO.
Homan & Arthington Sts.

Reikalingi leibiniai, darbas pasto-
vus, užmokestis geras. Atsiskaitė:
AMER. BLDG. FOUNDRY CO.
2300 S. Springfield Ave.

REIKALAUJA

Reikalingos 25 merginos dirbti
fabrike \$14 į savaitę pradžiai nuo šiuo-
kio dirbant nuo \$16 iki \$20 į savaitę
ir po 3 mėnesių darbo "bonus".

AMER. INSOLATED WIRE
& CABLE CO.
954 W. 21st Str.

PAIEŠKOJIMAI.

Pateikau puseeris Onos Marozie-
nės (po tėvų Galvelinkės) paieša
iš Kauno Gubern. Panevezio Pav.
Krakenavos Valstijos. Aš turiu laisla
nuo jos brolio iš Lietuvos, meldžiu
ji pati arba kas apie ją žino pra-
neskite sekancij adresų.
Miss Ona Galvelinkė,
9 State Str. Fort Plain, N. Y.

Puikus Teatras ir BALIUS

Dr-stės Saldžiausios Širdies V. J. No. 1. iš Brighton Park

ELLINGSTON SAITE, 464 W. WOOD GATV.,

Prasidės 7:00 val. vakare.

NEDELIOJ, SPALIO (OCT.) 5ta D., 1919 M.

Bus suleista labai juokinga komedija "Užkerėtas Ja-
kus." Puse pocho to vakaro bus skiriama Liet. Label. Draugi-
jai, ant susėlimo "Našlaičių."

Todel nuosirdžiai kviečiame visus Lietuvius ir Lietuvai-
tes atsilankyti ant šito puikaus Vakarų, kur galėsite linksmai
laiką praleisti, nes bus juokų iki ausų ir visi busite užganė-
dinti. Taipgi tuomi pačiu susėpsite Našlaičius, kurie labiau-
siai reikalauja mūsų pagalbos vargdami po svetintaučių prie-
glaudas. Todel visi iki vieno renkime Našlaičių Prieiglaudą.
Po teatrui balius iki vėlomos.

As Antanas Leonas Feliksas Leo-
ninas pateikau savo dades Tautos
Wigirdo paminimo iš Kauno Gu-
berno. Raseimui miesto Nemakščių
gatvės. Keli metai atstovauja jį gyveno
Chicago. Jis patė arka kiti malone-
kite man pranešti sekancij adresų:
National Bottling Co.
411 Millbury Str. Worcester, Mass.

Pateikau savo giminių, pažįstanių,
iš Lietuvos, kaimynų, kurie mane
pažįstate, malonekite atsiskauti lais-
ku, nes esu visų puslęs ir noriu su-
sirašyti.

As paeinu iš Kauno redybos, Kal-
varijos apskrėčio, Alytaus valstijos,
Radvilų kaimo, dabot anto adre-
sai:
ANTANAS BILIAUSKIS,
2617 W. 40 Pl. Chicago, Ill.

Pateikau Gliciaus paminimo iš
Kauno Gubern. Raseimų Pav. Pajū-
rio miestelio. Jo žmona Kunimundė
tėvams Kasnaukaitė) Glicienė
atsiskauti. Kas apie jį žinotumet pra-
neskite sekancij adresų:
Juoz. Simkus,
2083 Canalport Ave. Chicago, Ill.

Pateikau Antano Gervazio paminimo
Gub. Kauno, Raseimų Pav. Nado-
jų Sodos. As gavau laisla nuo jo mo-
ters iš Lietuvos, siklo girdejsi kad
jis mires. Kas apie jį žinotumet pra-
neskite sekancij adresų:
Juoz. Simkus,
2083 Canalport Ave. Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

\$50.00 superka grocerne su visomis
faisomis (fixtures). Atsiskautite
tuojaus.

4537 S. Paulina Str.

Ant pardavimo 4 kambarių medini-
s namus, šitu vandeniū šildomas su
viena, 2-toli St. Kazimiero Vienioly-
no, Kaina \$2000. Atsiskautite:
6829 S. Campbell Ave.

PARSIDUODA

Labai pigiai pardsduoda namus ant
sestių pagyvenimų, su visais naujais
prastatymais: gero lietuvių apgyven-
toji vietos; arti lietuviškos baznyčios ir
mokyklos. Kreipkitės prie
John Vascot,
1509 W. 45th St. Chicago, Ill.

Ant pardavimo dirbtų pagyvenimų
namus su grocerne ir namų-
čia tarp lietuvių apgyventojų vietos.
Namas su 3 randomis pardsduos už
\$2,000 zemiau negu regulare kaina
namas randasi ant Ashland Ave. ir
51 gatvės. Atsiskautite
3565 Archer Ave.
Telefonas Cicero 4339
Kleuskite Drvis.

Ant pardavimo medinis namas ant
2 lubų su augstų basementų. Buzio
namas su 3 randomis pardsduos už
\$2,000 zemiau negu regulare kaina
namas randasi ant Ashland Ave. ir
51 gatvės. Atsiskautite
Jos Brykems-ki,
5129 S. Ashland, Ave.

NAMAS NAUJAS ANT PARDAVIMO
4randų, cemento pamatai, 52 pėdos
ilgio, 20 pėdų ir 5 vol. platumo. 2
pagyvenimų su mažu basementu, pi-
giai parduodamas, nes savininkas iš-
važiuoja ant farmy. Adresas.
John Stahulak,
4326 So. Marshfield Ave. Chicago.

Ant pardavimo arba mainymo 120
akrų žemes su jaisvis ir masinomis ar-
ti Valparaíso, Ind. Atsiskautite pas
Jos Brykems-ki,
5129 S. Ashland, Ave.

Parsiduoda 6 kambarių namelis
nuovo apšvieta, dektas, garzas, namų-
nes porciai išpriesakio ir užpaklio.
Kaina \$3,100. Naujais istaisyta tuo-
jus galima kraustyti.

Jos Brykems-ki,
5129 S. Ashland, Ave.

Ant pardavimo didelis bagenas 2
pagyvenimų po 4 kambarius, Randos
\$600 į metus, kaina \$3,900. Atsiskau-
kite
2119 W. 51 Str.

2 pagyvenimų namas pardsduoda,
randos neša \$200 į metus kaina
\$2,400 Atsiskautite
2153 W. 51 Str.

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauja
laidotuvėse ko pigiausia. Reikale
meldžiu atsiskauti, o mano darbų
busite užganėdinti.

2314 W. 23 Pl.

Chicago, Ill.

Tel. Canal 2199.

Dr. A. B. BURKE

(Lietuvis)

418 W. Market Str.
Pottsville, Penna.
Su visomis ligomis priima nuo
Nuo 8 iki 10 val. ryto
Nuo 1 iki 3 val. po pietų
Nuo 6 iki 8 val. vakare.

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas,
Akusieris.
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir
rusiškai.
Valandos: 10 — 12 ryto; 6 — 9
vakare
Tel. Canal 4367.

DR. J. SHINGLMAN

Siemi pranešu, kad jo ofisas
randasi po nuon

4930 W. 13 Str.

Valandos nuo 9 iki 11 ir 12 ryto
" " " " " 3 — 5 po pietų
" " " " " 7 — 9 vakare.

SPECIALISTAS RUMA-
TIZMO GYDYMO.

Kaina: \$5 namuose \$2 Chi-
cago 1.00 extra už myle
Telefonas Cicero 3556
" " " " " 49

Uždribk
\$35 iki \$50
į savaitę

Kirpečiai ir kriaučiai yra reiklau-
jami visuomet, jie turi trumpas va-
lendas ir lengva darba.
Mes galime jus išmokyti šio darbo
į trumpa laika dienomis ar vakarais,
už mažą kainą. Specialis skyrius
mokymo ant sluvamu Power maši-
ny.

MASTER SCHOOL,

J. F. Kasnicka, Pėrdėtinis

190 N. State Str.

Kamp. Lake Gat. 4 lubos

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki
2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

Dr. M. T. Strikol'is
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1737 W. 47th St., Chicago, Ill.
Ofiso Telefonas Boulevard 160
Nami Telefonas Seely 420

Dr. S. Naikelis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4712 So. Ashland Ave.
Phone Drover 7042
Cicero office
4847 W. 14-th St.
Phone Cicero 39
Rezidencija 3336 W. 66-th St.
Phone Prospect 5585

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Telefonas McKinley 5764
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 25-tos gatvės

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos: — 8 iki 11 18 ryto;
5 po pietų iki 8 vak. Nedėlio-
mis nuo 5 iki 8 val. vakare.

Dr. G. M. GLASER
Praktikuoja 27 metal
Ofisas 3145 So. Morgan St.
Kertė 32-rod St., Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Motėriškų, Vyriškų, taipgi chro-
niskų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto
iki 12, nuo 12 iki 2 po piet., nuo 7
iki 8 valandai vakare.
Nedėliomis nuo 5 iki 2 po piet
Telefonas Yards 687

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 87
Vakaras 2911 W. 22-nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

Resid. 932 So. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 3544

Dr. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specialistas Motėriškų, Vyriškų
Vaikų ir visų chroniskų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9633

VALANDOS: 10—11 ryto 2—2 po
pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Tolimuose
Ofisas Didmiesty:
60 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 602
Tel. Central 5478
Gyvenimas, 813 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681

TEATRAS ir BALIUS

Kur?

Town of Lake School Hall Svet. 48tos ir Honore g-ves

Kada?

Spalio 5, 1919

Kas rengia?

Lietuvos Vyčių 13 kuopa

Kas tenai įvyks?
BUS LOŠTA

“Žmogžudžiai”

tai yra vienas iš gražiausių veikalų, nes artistai perstays šeimynišką žmonių gyvenimą.

O Kas daugiau?

Poperstatymui griet puikiausia Orkestra lietuviškus ir Amerikoniškus Šokių, iki velumai nakties.

Toliaus bus skrajojanti krasa, kur gales susipažinti Chicagos ir apylinkes jaunimas, rašinedami, vieni kitiems rašte isreikšdami savo mintis.

O Kas toliau bus?

Toliaus kiekviena p-lė ir vaikas gaus puikiasias gėlės, o dar ko? Šaltakosės, saldinių ir gardžiausių gėrimų ir tt.

Reikia dar priminti, kad Vyčių jaunimas visuomet publiką užgaudina. Taipgi ir ši sykį yra pilnai prisirengę kiekvieną mandagiai priimti.

Kviečia visus

L. Vyčių 13 Kuopa.

Pastaba: Kaip užstos šešta valanda irprasidės lošimas, tai visi tuoliau jau bukite salėje.

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS SVENTĖS.

Šeštadienis, spalio 4 d.,
Šv. Franciskus Asiziëtis.

Pirmadienis, spalio 5 d.,
Šv. Placidus.

Pirmadienis, spalio 6 d.,
Šv. Brunonas.

GATVEKARIAIS VAŽINĖJIMO REIKALAI.

Klausimas, ar bus panaikinta
7c. už važinėjimą.

Sangamon paviato teisėjo Smith nusprendimo pasekmes gatvekariais važinėjimo reikale veikia patirsime. Gatvekarinių kompanija padavė apeliaciją augščiau teismui. Jos tikslas ne tik sugrąžinti teisėjo Smith nusprendimą, bet palaikyti nepaliečiamas 7c. centus ligi galutinio augščiau teismo žodžio.

Miesto administracija tečiaus darbuojasi, kad teisėjo Smith nusprendimas tuojaus būtų atšauktas. Kompanija padavė apeliaciją. Kompanija tad gias komisijos nusprendimo legalybę. Sulig tos apeliacijos legalybės klausime, atrodė, jog kompanija turi teisę ir toliau rinkti 7c. ir taip ilgai, kol netars savo žodžio augščiau teismui.

Miestui yra neprielankumų.

Nėra ko per daug miestui džiaugties dėl teisėjo Smith nusprendimo, rodos, tuojaus turėtų būti sugrąžinta 5c. ne žiūrint kompanijos apeliacijos. Šitas klausimas patiksės toms dienoms.

Nėra ko džiaugties.

Miesto administracijos valdininkai džiaugiasi. Sako, tai didis miesto laimėjimas. Suprantama, džiaugiasi tuo poūkiu, kurie tvarko miesto reikalus.

bet jei atsiminsime, kad ta teismuose byla miesto su kompanija labai brangiai atsieina, ir jei įsidėmesime, kad tas lėšas sumoka patys žmonės, žinėjantieji gatvekariais — tai žmonėms visai nėra ko džiaugties.

Kuomet mokėsties pakėlimo reikale State Public Utilities komisija nusprendė atlikti išklausinėjimus, apie tai

kompanija po 2c. daugiau imdama nuo žmonių susirinko šimtus tukstančių dolierių. Teismo išlaidoms ji turi pini-

Kokios gali but pasekmės.

Nežinia kokios galės but pasekmės, jei toms dienoms būtų sugrąžinti 5c. už važinėjimą. Nuomonianaujama, jog su taja diena gatvekarinių kompanija atsakyty mokėti savo darbininkams padidintas algas.

Pasekmėje tad ir vėl galėty pakilti streikas.

bet ar kartais tokio streiko metu nebūtų pagalyvota, kad miestas užimtų gatvekaris?

PLATINASI DIFTERIJA IR PLAUCIŲ LIGA.

Iš sveikumo departamento pranešama, kad mieste platinasi ne tik plaučių liga, bet ir difterija. Sveikumo komisijai merius dejuoja dėl stokos Chicago reikalingų ligoninių.

112 NAUJŲ PILIECIŲ.

Federalis teisėjas Carpenter užvakar prisiekdino 12 naujų šalies piliečių, kuriems išdavė pilietiškes raštus.

VYRAS UŽDIRBA \$100 SA. VAITEJE.

Tuo tarpu moteris badauja.

Mrs. W. Mendelsohn, 2925 Prairie ave., nusiskundė teisėjui Fry, kad jos vyras uždirba \$100 savaitėje, gi jai su kudiuku badaujanti.

Teisėjas nusprendė, kad vyras jos užlaikymui kas savaitę duoty po \$16.

PIKTADARIS GRUHOJA TEISEJUI.

Teisėjas Hebel nubandė kėlimu nuo vienerių metų ligi gyvos galvos du piktdarin — John Lowandowski ir Larry King.

Po ištarnės pastarasis pagrimojo atsilyginti su teisėju, prokuroru ir pačiais prisiekusiais teisėjais.

King turi 36 metus. Pusę savo gyvenimo jis praleidęs įvairiuose kalėjimuose.

PIRKITE KARES TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.)

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

IŠ NORTH SIDE.

Užsibaigė Šv. Mykolo parapijos bazaras, kuris davė parapijai gryno pelno suvirš du tukstančių dol., taip kad tuo žvilgsniu sukrito daug didesnė Aušros Vartų parap. pernykšį bazarą.

Tat valio! Valio! Northsidečiai.

Klebonas su komitetu taria ačiū visoms draugijoms, darbininkams ir visiems atsilankiusiems už parėmimą bazaro.

Dabar gi Šv. Mykolo parapija rengia vakariene su programą subatoje, spalio 4 d., kuri bus bažnytinė svetainė, 8 val. vak.

Programą išpildys vietiniai vyčiai. Bus prakalby, dainų, žaislių ir tt. Todel kviečiame northsidečius atsilankyti į tą vakarą, o tikimės, kad visi busite užgaudinti.

Klebonas ir Komitetas.

IŠ WEST SIDE.

Lab. Saj. 7 kp. įvyks susirinkimas nedėlioje, spalio 5 d., 4 val. po pietų, bažnytinė svetainė. Meldžiu visus narius atsilankyti, taipgi atsivesti naujų narių.

DIDĖJA BIZNIS PASTOJE.

Chicago postmeisteris Carle paskelbė, jog per rugsėjį Chicago pastoje biznis padėjo 18 nuoš.

PLĖŠIKAI VIENĄ DETEKTIVĄ NUŽUDĖ, KITĄ PAZEIDĖ.

Suareštuota 32 intariamu piktdariu.

Užpraetą naktį du plėšikai užpuolė vieną salioną vakarių miesto daly. Tuo metu pasisuko du detektivi. Jiedu užėjo salionan ir susirėmė su plėšikais. Detektivas Burns nužudytas, gi kitas detektivas Lenehan pavojingai pašautas.

Plėšiku pabėgo laukiančiu jūdvių automobiliu. Suareštuota 32 intariamu piktdariu. Policija perkrato visą miestą.

RASYKIMĖS I L. DARB. SAJUNGA.

Lietuvių Darbininkų Sąjunga, kuri rūpinasi visais lietuvių darbininkų reikalais, šandie turi savo kuopas beveik visose lietuvių kolonijose. Ir mūsų mieste, Chicagoje, beveik kojoje parapijoje randasi tos organizacijos kuopa. Visos tos kuopos yra susirinkusios į Ap-skriftį. Šitas savo susirinkimas laiko kojoje kolonijoj, sulig kuopų numerį ir šaukia visus lietuvių darbininkus į darbininkų raštytes prie tos Sąjungos. Ši darbininkų organizacija savo susirinkimose vien tik ir svarsto darbininkų reikalus.

Broliai ir seserys! Spieskimės į tą organizaciją. Skleiskime balsą, kuris žadintų ir ragintų visus mus prie bendro veikimo. Jei mes nieko neveiksim ir tik per pirštus žiūrėsime kas aplinkui mus dedasi, mes pasijusime toli nuo kitų užpakalyje pasilikę.

Tat rašykimės ir raginkime kitus raštytes.

Atėinančią savaitę Bridgeporte bus šaukiamas darbininkų susirinkimas. Visi Chicago lietuviai darbininkai tonykit, kada bus pranešta susirinkimo diena ir tą dieną visi susirinkite. Reikalas didelis, kokio dar niekada nebuvo. Butinai visi pribukite. Jeigu mes darbininkai aiškiai suprustume šį svarbų momentą, tai neleistumėm veltui laiko, nes jis yra neapsakomai brangus, ypač mums darbininkams. S. Jucevičius.

IŠ TOWN OF LAKE.

Puikus vakaras, teatras.

L. Vyčių 13 kp. ant Town of Lake rytoj, spalio 5 dieną loš School Hall salėje penkių veiksmų dramą — “Žmogžudžiai”.

Šis veikalas yra gražus, istoriškas, paimtas iš lietuvių gyvenimo. I šį perstatymą kviečiami yra visi lietuviai, nes, kaip girdėtis, apart lošimo bus dar ir kitokių indomybių. Lošimas prasidės 6 val. Korespondentas.

PRANEŠIMAS.

L. D. S. 25 kp. įvyks mūsų susirinkimas nedėlioje, 5 dieną spalio mėn., 1 val. po pietų, Dievo Apeizlos parap. mokyklos kambaryje. Kviečiame visus narius atsilankyti ant virš minėto susirinkimo nes turime daug svarbių dalykų aptarti.

Taipgi kas norėtų prisirašyti prie L. Darbininkų Sąjungos, lai ateina į šį susirinkimą. Kp. rašt. M. Z.

IŠ BRIDGEPORTO.

Tautos Fondo 32-ro skyriaus susirinkimas įvyks panedėlyje, spalio 6 d., 7:30 val. vakare, Šv. Jurgio mokyklos kambaryje, ant 3-ty lubų. Visi nariai kviečiami susirinkti.

T. F. 32 sk. Valdyba.

ATGAIVINAMAS IŠKALBOS LAVINIMOSI RAITELIS.

Daugelis atmena kaip pernai žiemą Šv. Jurgio parap. svetainėje kas šeštadienio vakarą susirinkdavo būrelis L. D. S. narių ir jų prietelių, kurie, sulę supratimo, lavinosi iškalboje. Sakydavo prakalbėles, diskutavo visokius mūsų tautos ir luomo reikalus. Budavo tokių, kurie atėidavo vien tik pasiklausti, nes išgirdavo ir džiūnodavo daug indomų dalykų. Žodžiu sakant, pilnai pamokanti susirinkimai budavo. Kas to ratelio susirinkimus lankydavo, pažino pilnai jo naudą. Šimet, užėmant žiemai, vėl jis atgaivinamas.

Pragietą šeštadienį, rugsėjo 27 d., vakare, L. D. S. Chicago Apskritis nutarė tą ratelį atgaivinti. To reikalavo pereinatos žiemos lankytojai. Susirinkimai Iškaltos Lavinimos ratelio bus kas šeštadienio vakarą, Šv. Jurgio parap. mokyklos kambaryje.

Mūsų tėvynė reikalauja išsilavinusių, prityrusių darbininkų; ji turi pilną teisę to iš mūsų reikalauoti, o mes progą turėdami neturime jos praleisti.

Tai gi L. D. S. nariai ir prieteliai lankykite Iškaltos Lavinimos ratelio susirinkimus. Z—s.

“FLU” NEAPLENKS MUS.

Atsinaujinimas “Influenzos” šį rudenį ir žiemą yra žinomas. Pereita žiemą ji tiek žmonių pagulde kad nei džiūnosios karės negalėjo jos auku perviršinti. Šimet žmonės rengiasi apsiservuoti prieš ją. Komisijonieriai dideliose miestuose jau išsiuntė prisakymus kaip užsilankyti ir kaip nuo jos apsiginkluoti. Geriausias ginklas tai sveikata, o kuomet viduriai gerai dirba tuomet ir sveikata užtikrinta. Norint turėti gerus liuosus vidurius tai vartoti American Elixir of Bitter Wine kuris yra geriausias vaistas. Turėk ji visuomet namuose ir taip pat įsigyk Triner’s Angelica Bitter Tonikas kuris labai geras vaistas atgaivinimui kraujo. Šiuos vaistus galite gauti kiekvienoj vaistynioj. Joseph Triner Company, 133-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Aprg.)

“MAŽA PONI NEKAS”
Drama 3se Veikmėse
Vertė D-ras Vezelis

LIET. TEATR. KLUBAS LIETUVA
NEDELIOJE, SPALIO-OCT. 12, 1919 m.
SCHOOL HALL SVETAINĖJE, 48-49 ir Honore g-ve
Pradžia 7 val. vakaro.

Geriamoji ir Geriamosios —
Mokymai ir Geriamosios —
Liet. Teatr. Klubas Lietuva
Šiuo vakaru dėsio šis vakaras bus vienas iš patikimų vakarų šioje salėje, nes šio vakaro geriamoji ir Geriamosios, daili programą išpildys J. A. Kvedarins.